

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Kovo 11 d. minėjimas Pasaulio Lietuvių Centre Lemonte. Vėliavų pakėlimas. JAV vėliavą kelia A.L.T.S. valdybos pirm. Petras Buchas, Lietuvos vėliavą - Jonas Mindaugas Variakojis. J. Variakojienės nuotr.

LIETUVOS IR JAV PREZIDENTŲ PASIKALBĖJIMAS

Vilnius, kovo 13 d. (ELTA). Trečiadienio vakarą Lietuvos Respublikos Prezidentas Rolandas Paksas telefonu kalbėjosi su Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentu George W. Bush.

Pokalbio metu, kaip rašoma Prezidento spaudos tarnybos pranešime, aptarti dvišaliai santykiai, situacija Irake.

JAV Prezidentas pasveikino Lietuvos vadovą didele persvara laimėjus Prezidento rinkimus ir sakė tikįs labai sėkmingu asmeniniu bendradarbiavimu ateityje. George W. Bush teigė, jog JAV laiko Lietuvą savo draugu. JAV vadovas sakė gerbiąs Lietuvą, jos istoriją bei laisvos dvasios žmones. “Europai reikia tokios

laisvos dvasios žmonių”, - teigė JAV Prezidentas.

Prezidentas R. Paksas sakė taip pat labai vertinąs gerus Lietuvos bei JAV santykius ir užtikrino, kad ir ateityje sieks juos stiprinti. Valstybės vadovas pažymėjo, jog JAV Vyriausybės sprendimas pripažinti Lietuvą rinkos ekonomikos valstybe paskatins dar aktyvesnę abiejų šalių verslo ryšių plėtrą. Kalbėdamas apie Irako konfliktą, Prezidentas R. Paksas paragino taikiai spręsti šį konfliktą. “Ginkluotas konflikto sprendimo būdas turėtų būti tik paskutinė šios problemos sprendimo priemonė”, - sakė R. Paksas.

George W. Bush pažymėjo, jog JAV visuomet siekė taikaus

šio konflikto sureguliovimo, tačiau derybos užsitęsė ir jau nebeduoda reikiamų rezultatų. “Irako režimas kelia didžiulę grėsmę pasauliui. Ginklas prieš šį režimą bus naudojamas tik siekiant apginti taiką ir pasaulio šalių laisvę”, - pabrėžė JAV vadovas.

R. Paksas kalbėjo, jog greitai laiku Prezidentūroje posėdžiaus Valstybės gynimo taryba ir svarstys konkrečius Lietuvos veiksmus Irako krizės atžvilgiu. Lietuvos vadovas pažadėjo informuoti JAV Prezidentą apie šio posėdžio rezultatus. Jungtinių Amerikos Valstijų vadovas išreiškė norą Vašingtone susitikti su Lietuvos Prezidentu abiem tinkamu laiku.

sakingai ruoštis būsimiesiems referendumams dėl narystės organizacijoje. Anot ministro, būsimasis referendumas dėl Lietuvos narystės ES yra esminis Lietuvos valstybingumo įtvirtinimo etapas, ikūnijantis strateginį valstybės pasirinkimą eiti euroatlantinės integracijos keliu. Nuo sprendimo, kuris bus priimtas būsimajame referendume, priklausys Lietuvos valstybės ir jos žmonių gerovė bei ateitis. A. Valionis paragino kiekvieną pilietį, neabejingą savo valstybės ateičiai, ateiti į referendumą ir pareikšti savo nuomonę ypač svarbiu šalies narystės Europos Sąjungoje klausimu.

MALTIEČIUS PASVEIKINO A. VALIONIS

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis pasveikino maltiečius, referendume tarusius Europos Sąjungai “taip”. Malta - pirmoji iš dešimties šalių kandidačių į ES, surengusi referendumą dėl narystės Europos Sąjungoje.

“Maltoje surengtas referendumas dėl šios valstybės narystės ES yra pirmasis tarp šalių kandidačių, todėl jo sėkmė ypač svarbi ne tik pačiai Maltai, bet ir kitoms šalims kandidatėms. Būtent jis, sėkmingai pradėdamas referendumų šalyse kandidatėse seką, suteikė šiam procesui reikiamą pradinį

pagreitį ir nubrėžė siektinas gaires kitiems”, - sako užsienio reikalų ministras. Anot jo, teigiamas maltiečių apsisprendimas yra pirmasis žingsnis praktiškai įgyvendinant ES plėtrą, kurios tikslas - vieninga Europa.

Kovo 8-ąją 92.5 procento visų Maltos rinkėjų atėjo pareikšti savo valią - daugiau nei pusė jų (53.6 proc.) pritarė šalies narystei ES.

Tačiau ši sėkmė, A. Valionio manymu, anaip tol nereiškia tolesnio Europos Sąjungos plėtros procesų automatizmo - Lietuva, kaip ir kitos likusios šalys kandidatės, turi labai at-

TRIŠALĖS KONSULTACIJOS DĖL KARALIAUČIAUS

Vilnius/Briuselis, kovo 13 d. (ELTA). Per trišalės konsultacijas Briuselyje išreikšta Lietuvos pozicija dėl griežtinamos Karaliaučiaus tranzito tvarkos visiškai sutampa su Europos Sąjungos ir Europos Komisijos atstovų nuomone.

Tuo metu Rusijos pusė toliau bando kurti įvairius prieštaravimus, planuojamą kontrolę vadindama pernelyg griežta ir siekdama ją kuo labiau liberalizuoti. Kaip *Eltai* sakė Lietuvos delegacijai derybose vadovaujantis Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento direktorius Gediminas Šiaudvytis, tokia diplomatinės taktikos schema per konsultacijas atsiskleidė labai aiškiai. Pareigūno teigimu, Rusijos pusei akivaizdžiai trūksta lankstumo ir geranoriškumo.

Susitikime suformuluotus pasiūlymus Briuselyje analizuoja vadinamoji vizų darbo grupė - ES sostinių ekspertai. Viską įvertinę jie spės, į kuriuos pasiūlymus galima atsižvelgti, o kurie neįmanomi kaip prieštaraujantys Šengeno sutarties reikalavimams. Lietuva taip pat laikosi nuostatos, kad dabar įvedama tranzito kontrolės tvarka ateityje neturi tapti kliūtimi šaliai įsijungiant į Šengeno erdvę.

Artimiausiu metu Briuselyje vėl įvyks trišalės konsultacijos, kurių metu bus pranešta, į ką ES galėjo atsižvelgti, į ką - ne. “Tada judėsime toliau”, - apibendrino G. Šiaudvytis.

Konsultacijų metu ekspertai sprendžia, kaip įgyvendinti pernai lapkričio 11 dieną ES ir Rusijos viršūnių susitikime priimtą Bendrąjį pareiškimą dėl tranzito tarp Karaliaučiaus srities ir likusios Rusijos Federacijos dalies. Jis numato, kad nuo šių metų liepos 1 dienos Rusijos piliečiai tranzitu per Lietuvos teritoriją vyks tik turėdami Supaprastintą tranzito arba Supaprastintą kelionės geležinkeliu dokumentą. Jų išdavimo tvarka bus paprastesnė negu vizų.

G. Šiaudvyčio žodžiais, per konsultacijas ekspertams iškyla aibė įvairių techninių klausimų. Tarp jų ir tai, kiek ir kokių duomenų turės pateikti į kelionę susiruošę Rusijos piliečiai, per kiek laiko Lietuvos atstovai privalės šiuos duomenis patikrinti ir pateikti atsakymą.

Ruošdamasi tapti ES nare, pirmąjį sugriežtintos tranzito kontrolės etapą Lietuva pradėjo šių metų vasario 1 dieną - nuo tada tranzitu per Lietuvą Rusijos piliečiai gali keliauti tik su pripažintais kelionės dokumentais. Kariniai bilietai, pensininko pažymėjimai, sanatoriniai kelialapiai ir kai kurie kiti asmens pažymėjimai nebeatstoja galiojančio Rusijos piliečio ar užsienio paso.

NAUJŲ SEIMO NARIŲ RINKIMAI - BIRŽELIO 15 DIENĄ

Naujų Seimo narių rinkimai keturiose vienmandatėse apygardose vyks birželio 15 dieną, nusprendė popietę posėdžiavusi Vyriausioji rinkimų komisija.

Komisijos sprendimu, tądien Panevėžio Nevėžio, Vilniaus Šeškinės, Senamiesčio ir Antakalnio apygardose bus renkami nauji parlamentarai vietoje iš Seimo pasitraukusių konservatoriaus Vito Matuzo, liberaldemokratų Alvydo Medalinsko, Dalios Kutraitės-Giedraitienės ir Rolando Pakso. Buvęs Liberalų demokratų partijos vadovas R.Paksas išrinktas ir tapo prezidentu, A.Medalinskas ir D.Kutraitė-Giedraitienė tapo prezidento patarėjais.

Anksčiau VRK ketino naujų Seimo narių rinkimus rengti kartu su referendumu dėl Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą, kuris vyks dvi dienas - gegužės 10 ir 11, tačiau šių ketinimų atsisakyta, nes, VRK nuomone, kiltų problemų suderinti referendumo ir rinkimų agitacijos kampanijas.

VRK taip pat nusprendė nuo kovo 13 dienos nutraukti opozicinės Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijos nario V.Matuzo Seimo nario įgaliojimus jo paties prašymu. V.Matuzas apsisprendė dirbti Panevėžio miesto taryboje, į kurią buvo išrinktas gruodį vykusiuose savivaldybių tarybų rinkimuose. Jis yra ir dabartinės kadencijos tarybos narys.

Konstituciniam Teismui nustačius, kad Seimo nario pareigos nesuderinamos su veikla savivaldybių tarybose, šiomet Seimas priėmė atitinkamas tai reglamentuojančias įstatymo pataisas.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

▪ SEIMUI SIŪLOMA ATLEISTI R. PAVILIONĮ IŠ SEIMO KOMITETO VADOVO PAREIGŲ

Seimo opozicinių frakcijų atstovai siūlo atleisti Rolandą Pavilionį iš Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pareigų.

Seimo posėdžių sekretoriato įregistruotas tokio nutarimo projektas. Apie gautą siūlymą atleisti R. Pavilionį iš Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pareigų Seimo plenariniame posėdyje informavo Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas. Pasak konservatoriaus Jurgio Razmos, šį klausimą būtų galima įtraukti į Seimo plenarinio posėdžio darbotvarkę, tačiau tam turėtų pritarti seniūnų sueiga.

Pasiūlymą atleisti R. Pavilionį iš Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pareigų pasirašė 29 Seimo nariai iš opozicinių Konservatorių, Jungtinės ir liberalų frakcijų. J. Razma Eltai sakė tikįs, kad šį siūlymą apsvarstę palaikys liberaldemokratai ir socialdemokratai.

Seimo opozicijos nuomone, R. Pavilionis netinka komiteto pirmininko pareigoms dėl Seimo vardą diskredituojančios jo veiklos, pasireiškusios niekinančiu pašaipu požiūriu į piliečius, besidžiaugiančius Lietuvos pakvietimu į NATO, valstybės adresu vartojant įžeidžiančius epitetus.

Opozicija taip pat kaltina R. Pavilionį dėl kai kurių, jos nuomone, sumaištį keliančių, žalą darančių, itin agresyviai pateikiamų iniciatyvų komiteto veiklos srityse.

“Tai R. Pavilionio aukštojo mokslo finansavimo iniciatyvos, įnešusios sumaištį ir padariusios finansinę žalą valstybei. Tai ir nuo pat šios Seimo kadencijos pradžios vykdytas puolimas prieš nacionalinio radijo ir televizijos, t.y. visuomeninio transliuotojo tarybą, trikdęs normalų šios svarbios institucijos darbą, puolimai prieš Lietuvos dalyvavimą Frankfurto mugėje, Lietuvos enciklopediją, Valstybinės kalbos komisiją ir t.t.”, - pažymi pasiūlymo atleisti R. Pavilionį iš Seimo komiteto pirmininko pareigų iniciatoriai.

Opozicija taip pat priekaištauja Seimo komiteto vadovui dėl nepagarbos teisėsaugos ir teisėtvarkos institucijoms, kurią R. Pavilionis parodė per eismo įvykį.

“Beveik kasdien matome: kur tik prisiliečia R. Pavilionis - ten skandalai, sąmyšis, nestabilumas ir populizmas”, - pažymi opozicijai atstovaujantys parlamentarai. Komiteto pirmininko pareigos tokiai destruktvyviai veiklai suteikia, jų nuomone, papildomų galimybių.

▪ R. PAKSAS KATEGORIŠKAI NEIGIA L. LOLIŠVILĮ ĮTAKĄ SPRENDIMAMS

Lietuvos Prezidentas Rolandas Paksas dar kartą kategoriškai pareiškė, kad nei parenkant pareigūnus, nei kitiems valstybiniams sprendimams Lena Lolišvili, žiniasklaidoje vadinama aiškiarege, neturėjo, neturi ir neturės jokios įtakos. Prezidentas taip pat paragino neeskaluoti tuščių, juolab valstybės prestižui kenkiančių temų. Šiuo klausimu paskelbtame pareiškime R. Paksas taip pat prisiminė savo ir šeimos narių asmeninių santykių su L. Lolišvili istoriją ir padėkojo jai už gražintą viltį gyventi ir gilų tikėjimą.

Po Prezidento R. Pakso inauguracijos žiniasklaidoje pasipylė publikacijos, o visuomenėje netyla kalbos apie šalies vadovo ir jo šeimos narių bendravimą su esą aiškiaregystės ir gydymo galių turinčia gruzine L. Lolišvili, apie neva jos daromą įtaką renkant valstybės pareigūnus ar net priimant sprendimus.

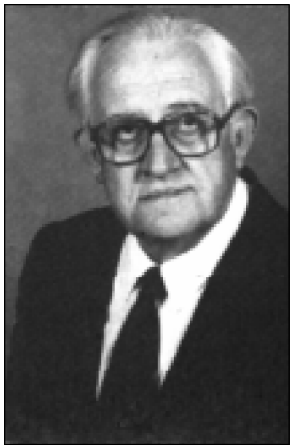
Paneigęs teiginius apie L. Lolišvili įtaką, Prezidentas R. Paksas prisiminė gyvenime buvus kritišką laikotarpį. “Mano gyvenime buvo toks laikas, kai gydytojai, išrašydami iš ligoninės, perspėjo, kad niekada nenutolčiau nuo kokios nors gydymo įstaigos daugiau kaip kilometrą”, sakė R. Paksas. Jis taip pat pažymėjo, kad tuo laikotarpiu L. Lolišvili jam įžiebusi viltį gyventi. “Nebijau pasakyti, kad ši moteris įžiebė mano gyvenime viltį, o viltis, kaip sako žmonių išmintis, yra geriausias vaistas. Patikėjau, jog galiu pasveikti. Padedamas draugų nuvažiavau į Austriją, kur mane operavo profesorius Hans Wacławizcek”, sakė R. Paksas.

Anot Prezidento, tai buvo labai reta, labai sudėtinga ir sėkminga operacija, nes praėjus vos keliems mėnesiams jau buvusios nebaisios ir didžiulės perkrovos akrobatinio skrydžio metu. “Už tai esu labai dėkingas daktarui Vlacławizcekui. O Lenai Lolišvili esu ir būsiu dėkingas ne tik už gražintą viltį, bet ir už tai, kad jau keleri metai esu giliai tikintis, kad suprantu tikėjimo prasmę. Tikintys tapo ir mano šeimos nariai”, sakė R. Paksas.

Prezidentas pabrėžė, kad “pagarba, pakantumas ir tolerancija kitų įsitikinimams yra vertybės, kurios yra ir bus pagrindu visiems sprendimams”.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Kovo mėnesio pradžioje Irakas pakeitė savo laikyseną ir leido Jungtinių Tautų inspektoriams naikinti Irako raketas, valdžios darbininkai atkasė iki šiol slėptas statines su įtartinais cheminiais ginklais, net leido ginklų ieškotojams tardyti ginklų pramonės specialistus, chemikus ir kitus mokslininkus, kurių tik trys griežtai atsisakė būti apklausinėtais. JAV vyriausybė paskelbė, kad Irako režimo nuolaidos atėjo per vėlai ir JAV karo jėgos yra pasirengusios karo žygiui, nors JT Saugumo taryba ir nepaskelbtų leidimo nuginkluoti Irako kariuomenę. Tokio leidimo gali

AR SADDAM EMIGRUOS?

Turkijai nereikėtų kištis į šiuos karo reikalus.

Jungtinės Tautos ir Tarptautinės šalpos organizacijos apskaičiavo, kad Irako puolimas sukeltų apie pusantro milijono karo pabėgėlių. Sirija jau įsteigė penkias pabėgėlių stovyklas, kuriose prisiglaustų 60,000 karo pabėgėlių. Jordanas negalėtų priimti pabėgėlių, tačiau leistų jiems persikelti į kurią kaimyninę šalį. Manoma, kad Irane dirbantieji svetimšaliai, 70,000 patrauktų į Jordaną, o iš ten galėtų kraustyti į savo kraštus. Turkija rengiasi priimti 276 tūkstančius karo pabėgėlių. Iranas jau priglaudė išvietintųjų žmonių 203 tūkstančius ir dar laukia naujų 200,000. Saudo Arabija žada laikinai globoti 50,000 žmonių, tik Kuveitas paskelbė, kad jo sienos bus uždarytos, nors būsią galima prisiglausti šiuo metu Irake persekiojamoms gentims. Arabų šalių atstovų suvažiavime Jungtinis Arabų Emiratas pasiūlė Irako diktatoriui Saddam Hussein pačiam emigruoti ir

į politinius debatus įsikišo Turkijos kariuomenės štabo viršininkas generolas Hilmi Ozkok, nauju premjeru tapo Teisingumo ir Išvystymo partijos vadas Erdogan. Komentatoriai mano, kad kariuomenė nenori versti valstybės politikų keisti nutarimų, tačiau parūpina dabartiniams politikams uždangą, kad praeitų parlamento nuotaikų pakeitimas. Valstybės sekretorius Colin Powell pareiškė, kad JAV koalicija JT sustiprėjo. Irako vadovas Saddam Hussein pabandė suskaldyti Saugumo Tarybą, tačiau Amerikos draugų skaičius sustiprėjo, nors pasaulyje dar daug šalių bando išspręsti Irako krizę taikiu keliu. Daug valstybių prisideda prie JAV prezidento Bush planų. Daugiausia su savo kariuomene prisideda Didžioji Britanija. Australija siunčia į Irako apsupimą 2,000 karių. Kanada siunčia į jungtinį karo štabą savo karininkų grupę. Oro erdvės naudojimą suteiks karo reikalams Latvija, Albanija, Portugalija, Lenkija,

Olandija, Lietuva, kuri jau laiko Afganistane 40 kareivių ir gali atsiųsti daugiau, ji leis naudoti ir oro erdvę. Italija leis naudoti oro erdvę, techniką ir savo NATO bazes. Danija atsiuntė 70 karių ir povandeninį laivą, Bulgarija, Čekija, Vengrija, Rumunija siunčia nuodinių dujų specialistus. Didžiausias jėgas atsiuntė Britanija - 42,000 karių, net ketvirtadalį savo jėgų, trečdalį sa-

vo turimų kovos lėktuvų ir nemažą karo laivyno dalį.

Amerikoje studentai pradėjo prieš karo veiksmus “sėdėjimo streiką”, kuris primena jaunimo išėjimą prieš karą Vietnamo. Sekretorius C. Powell savo kalboje Maskvos televizijoje pareiškė, kad prez. Bush imsis griežtų priemonių ar su JT palaiminimu ar be jo.

Prezidentą Bush kovo 5 d. aplankė senas prezidento šeimos bičiulis, buvęs Vatikano ambasadorius Amerikoje kardinolas Pio Laghi, specialus popiežiaus Jono Pauliaus atstovas, su kuriuo prezidentas kalbėjo apie karą Irake. Kardinolas pasakė reporteriams, kad Šventasis Tėvas labai susirūpinęs padėti Irake ir prašo prezidentą nepradėti karo, nes jis pareikalaus daugelio nekaltų žmonių gyvybių.

(Nukelta į 3 p.)

Po Paryžiuje įvykusio Prancūzijos prezidento J. Chirac, dešinėje, ir Rusijos prezidento V. Putin pasitarimo, buvo paskelbta, įjungiat ir Vokietiją, kad tos valstybės pasisako prieš JAV karą su Iraku ir viskas turi būti sprendžiama Jungtinių Tautų Saugumo taryboje.

AP nuotr.

ir nebūti, nes Prancūzijos, Vokietijos ir Rusijos užsienio reikalų ministrai susirinkę Paryžiuje nutarė paskelbti veto, jei JAV ir jos sąjungininkai nutartų pradėti karo veiksmus. Šios valstybės reikalauja, kad masinio žudymo ginklų ieškojimas ir jų sunaikinimas būtų tęsiamas dar daug mėnesių. Šios trys šalys jaučia turinčios atsakomybę dėl taikos šiame pasaulio regione. Jų pastangas palaiko ir Kinija, nors veto teisių neturi Vokietija. Šiek tiek pakenkė JAV planams Turkijos parlamento nesutikimas, priimtas vos trimis balsais, kad Turkijoje būtų įvesta JAV kariuomenė 60,000 specialiųjų karo jėgų. Turkijos bazėse jau yra privežta daug ginklų, transporto priemonių. Turų parlamentas 264 balsais prieš 251, 19 atstovų susilaikius, pareiškė, kad

tuo patenkinti prieš pasaulinį terorizmą kovoti išėjusią Ameriką. Emirato valdovas šeikas Zayed pabrėžė, kad šią tarptautinę krizę lengviausia būtų išspręsti, jei Saddam išvažiuotų pats. Arabų Lyga šio pasiūlymo nesvarstė, nors emiro sūnus, informacijos ministras, nurodė spaudai, kad Kuveitas ir Saudo Arabija šiam Jungtinio Arabų Emirato siūlymui pritarė. Šalia Arabų Lygos 22 šalių posėdžių, Kvatare kovo 5 d. įvyko musulmonų valstybių atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo atstovai iš 57 valstybių. Irako atstovas vadino kai kuriuos ministrus beždžionėmis, išdavikais.

Pentagono žiniomis, Amerikos karinės jėgos yra pilnai pasiruošusios pradėti Irako invaziją. Turkijoje politiniai nepasisekimai bus nugalėti, nes

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

GRIAUNAMA
SAJUNGININKŲ VIENYBĖ

JAV prezidentas visą laiką atkakliai buria koalicijos partnerius karui prieš Iraką. Tuo pačiu metu JAV Gynybos sekretorius Europą padalijo į “senąją” ir “naująją”, kai Vokietija ir Prancūzija, būdamos “senosios” atstovės, apkaltino, jog JAV sąmoningai skaldo Europą. Nesutarimo pagrindas - Irakas. Tuo būdu nesutarimas vyksta ne dėl pačios Europos.

Prancūzija ir Vokietija, būdamos Europos vienijimosi pradininkės yra ir didžiausios Europos Sąjungos narės ir tuo pačiu daro įtaką priimant sprendimus ryšium su Europos Sąjunga. Jos save laiko vadovaujančiomis valstybėmis visoms kitoms, nes jos stropiai vykdo Europos vienijimosi idėją: juk euro įvedimas ir Europos Konventas, tai jų idėjos. Istorinių įvykių metu išryškėjo vienas “naujajai” Europai priskiriamų valstybių, o ypač kandidačių, noras ekonominius reikalus sieti su Europa, o savo valstybių saugumą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Tad Amerika “naujosios” Europos valstybėms neginčijamai reiškia saugumą, todėl jos ir remia jos vedamą politiką Irako atveju. Irakas kelia grėsmę savo šešioms kaimynėms, o ypač Izraeliui. Bet svarbiausi argumentai, kodėl Husseinio režimas turi būti pakeistas, yra Irako turimi masinio naikinimo ginklai, kurie jau naikinami, ir galima jo parama tarptautiniam terorizmui. Nors Prancūzija su Vokietija nepritaria karui su Iraku, bet ir niekada negarbino Husseinio režimo, nors yra investavusios į Irako ūkį ir net į Irako karinę pramonę. Irakas joms yra skolingas. Todėl natūralu, kad vadovaudamosi ne vien humanistiniais principais, bet ir ekonominiais pagrindais, Prancūzija ir Vokietija nori išsvengti karo prieš Iraką. Savo ruožtu prancūzai ir vokiečiai susijungė su rusais ir paskelbė savo pareiškimą prieš karą. Jungtinių Tautų Saugumo taryboje Prancūzija, Rusija ir Kinija turi veto teisę, tad naujos rezoliucijos priėmimas negalimas.

Mus domina tai, kad Prancūzijos prez. J. Chirac pasisakė prieš Vilniaus dešimtuką - Rytų ir Vidurio Europos valstybes už jų pareiškstą pritarimą Jungtinių Valstijų pozicijai Irako klausimu. Jis patarė toms valstybėms geriau patylėti, nes jos dar gali būti nepriimtos į Europos Sąjungą. Washingtonui toks Prancūzijos prezidento elgesys visai nepriimtinas, taip kaip ir vasario 8 d. paskelbtas bendras Paryžiaus, Berlyno ir Maskvos pareiškimas priešintis Amerikos politikai Irako klausimu. Prancūzijos prezidento pareiškimas rodo, kad jis nori skaldyti Europos Sąjungą. Politikai mano, kad šį pareiškimą Chirac padarė suderinęs su Vokietijos kancleriu, pasukusiu prorusiškos orientacijos keliu. Vokietijos opozicija tuoj paskelbė, kad tai pavojinga Europos saugumui, nes Prancūzijos prezidentas ir Vokietijos kancleris pasirinkę Rusiją savo sąjungininke, nepagalvojo, kuo tai gali baigtis visai Europai. Rytų Europos valstybių vadai pasirinkę JAV savo pagrindine sąjungininke, elgiasi daug apdairiau, negu Chirac ir kancleris, griauinantys transatlantinius santykius. Buvęs Vokietijos kancleris H. Kohl įspėjo, kad steigiant Maskvos-Berlyno-Paryžiaus ašį, griauinama Europa Rusijos naudai. Tokios politikos pasekmės gali būti liūdnos Europai, ypač Baltijos valstybėms. Chirac pareiškimas rodo, kad Rytų Europa žadama palikti “pilkojoje zonoje”, kad pasiduotų Maskvos malonei. Lietuvos politikams teks labai budėti, kad išvengus diplomatinių klaidų.

S. Tūbėnas

TIKIMA, KAD LIETUVOS GYVENTOJAI PASISAKYS
UŽ EUROPOS SĄJUNGĄ

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas pareiškė tikįs, kad gegužės mėnesį rengiamame referendume Lietuvos žmonės pasakys “taip” Europos Sąjungai, “taip” - saugiai ir klestinčiai Lietuvai, “taip” - laisvam Lietuvos žmogui.

Tai Seimo pirmininkas sakė iškilmingame Seimo posėdyje, skirtame tryliktosioms nepriklausomybės atkūrimo metinėms paminėti.

Kreipdamasis į Lietuvos žmones, A. Paulauskas sakė, kad “be jūsų pilietinės ir politinės valios mes neturėtume Kovo 11-osios”.

“Būsimosios mūsų kartos bus dėkingos mūsų kartai už Kovo 11-ąją. Bus dar viena 11-oji. Gegužės 11-oji, kai ateisime prie referendumo urnų pasakyti ko mes norime, kur mes esame - Europoje ar šalia jos”, - kalbėjo A. Paulauskas.

“O gal liksime toje Europoje, kurioje buvome tuos 50 jau labai neeuropietiškų metų, kai manėme, kad irgi gyvename Europoje”, - teigė A. Paulauskas. Pasak jo, “bent jau taip mums sakė mūsų geografijos mokytojai, tik niekaip negalėjo mūsų surasti - nei savo gaubliuose, nei žemėlapiuose.

“Nebuvo mūsų ir Azijos žemėlapiuose, nors mūsų ten buvo daug dešimčių tūkstančių, iš gyvulinių vagonų pabertų į Azijos platybes. Keisti buvo tie žemėlapiai: kur tik mes būname - ten mūsų nėra”, - sakė Seimo pirmininkas, pridūręs, “tai negi atėję į referendumą mes pasakysime, kad mūsų ir vėl nėra?”.

“Ir vis dėl to aš tikiu mūsų tautos išmintimi. Tikiu, kad ji pasakys taip. Taip - Europos Sąjungai. Taip - saugiai ir klestinčiai Lietuvai. Taip - laisvam Lietuvos žmogui. Vadinas, taip - Kovo 11-ajai”, - pabrėžė A. Paulauskas.

Iškilmingame posėdyje

kalbėjęs Nepriklausomybės akto signataras, opozicinės Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) vadas Eugenijus Gentvilas įspėjo, jog yra jėgų bandančių sutrukdyti šaliesėjimą į ES bei paragino Vyriausybę skirti daugiau lėšų referendumo agitacijai. “Mūsų Vyriausybė turi suprasti, jog skirdama kelis kartus mažiau lėšų referendumo propagandai, nei skiria Latvijos vyriausybė, gali sulaukti priešingo rezultato, negu agituojama”, - teigė E. Gentvilas. Jis pažymėjo, jog pastebimas rusiško kapitalo skverbimasis ne tik į energetiką, bet ir į šalies politiką, bandoma pakirsti visuomenės pasitikėjimą bankais, krašto apsauga, Valsybės saugumo departamentu, reabilituoti sovietinę praeitį.

“Gal ir artėjame prie kažkieno numatyto tikslo: sutrukdyti arba pristabdyti mūsųėjimą į Europą, o jeigu jau ir nu eitume ten, tai jau kitokie - priklausomi, žvilgčiojantys atgal į “šviesią praeitį”, praradę vertybes ir idealus”, - įspėjo E. Gentvilas.

Iškilmingame posėdyje nuskambėjo ir apgailestavimų, jog visuomenė nevertina Kovo 11-osios akto signatarų.

Nepriklausomybės akto signataras Romas Gudaitis teigė, jog signatarai tampa tik “proginio ritualo elementais”. “Pradedama abejoti, ar tie pirmieji parlamentarai apskritai buvo būtini. Vien pirmojo parlamento paminėjimas jau sukelia neigiamas emocijas”, - skundėsi signataras.

Jame pritarė ir E. Gentvilas. “Smūgis jiems (signatarams - BNS) bus ne pinigų stoka, bet vis labiau įtvirtinama nuomonė: jie gi nieko nepadarė, nepriklausomybė būtų pati atėjusi”, - sakė liberalas. “Sutinku, nereikia signatarų garbinti. Užtenka bent jau gerbti ir nenieikinti, iškraipant tokią neto-

limą Lietuvos istoriją”, - pažymėjo E. Gentvilas.

1990 metų kovo 11-ąją Nepriklausomos valstybės atkūrimo aktą pasirašė 123 tuometinės Aukščiausiosios Tarybos, vėliau gavusios Atkuriamojo Seimo vardą, deputatai.

Prieš kelis mėnesius aistras sukėlė signatarų klubo inicijuotas įstatymo projektas, kuriame siūlytą signatarams skirti 80 proc. dabartinių Seimo narių atlyginimo dydžio pensijas. Tokias pensijas siūlyta skirti ne tik balsavusiems už Nepriklausomybės aktą, bet ir tiems, kurie susilaikė.

Iškilmingame Seimo posėdyje dalyvavo prezidentas Rolandas Paksas, premjeras Algirdas Brazauskas, Vyriausybės nariai, Nepriklausomybės akto signatarai, Konstitucinio, Aukščiausiojo, Apeliacinio bei Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkai, Lietuvos bažnyčių hierarchai, diplomatiniių misijų atstovai, Seimui atskaitingų institucijų vadovai, apskričių viršininkai, merai ir kiti svečiai.

Po posėdžio vidurdienį prie Seimo esančioje Nepriklausomybės aikštėje buvo pakeltos Lietuvos vėliavos. Nuo vidurdienio iki 14 val. Seimo rūmuose vyko atvirų durų diena, kurios metu lankytojai galėjo apžiūrėti fotografijų parodą “Kovo 11”.

14 valandą Nepriklausomybės aikštėje susirinkę vilniečiai galėjo klausytis Keistuolių teatro koncerto, kuriame aktoriai atliko dainas iš įvairių savo spektaklių, vakare aikštėje vyks jaunimui skirtas koncertas “Laisvas vėjas”.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktą 1990 metų kovo 11 dieną paskelbė Lietuvos Aukščiausioji Taryba - Atkuriamasis Seimas. Iki to laiko Lietuva pusę amžiaus buvo inkorporuota į ją okupavusios SSRS sudėtį.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

• **Čekijos** parlamentas išrinko nauju šalies prezidentu opozicijos kandidatą Vaclav Klaus. Iš 281 parlamento balsų Klaus gavo 142 balsus.

• **Pakistano** saugumo valdininkai suėmė ir perdavė Amerikai teisti pagrindinį musulmonų teroristų al-Qaeda vadeivą Khalid Mohammed, kuris planavo Rugsėjo 11 d. puolimus Amerikoje.

• **Vyriausias** masinio žudymo ginklų ieškotojas Irake Hans Blix pareiškė Vokietijos laikraščiui *Die Zeit*, kad, net jei Irakas netrukdytų inspektoriams ieškoti neleistinų ginklų, prais dar daug mėnesių, kol bus užbaigtas jo darbas.

• **Jungtinių Tautų** kovos prieš narkotikus agentūra paskelbė, kad pernai Afganistanas užaugino 3,400 t opijaus.

• **Vatikano** užsienio reikalų ministras arkivyskupas Jean-Louis Tauran, pasitaręs su Vatikano ambasadoriais, paskelbė spaudai, kad karas Irake be Jungtinių Tautų pavedimo būtų “už tarptautinių įstatymų ribos”. Toks karas tik padidintų Irako žmonių vargus.

• **Šiaurinė Korėja** pareiškė, kad Amerikos žvalgybos lėktuvas keturias dienas iš eilės pažeidė jos oro erdvę.

• **Kovo 5 d. Maskvoje** vyko demonstracijos pagerbiant Stalino mirties 50 m. sukaktį.

Apie 3,000, vadovaujami komunistų partijos, žygiavo prie vietos, kur palaidotas Stalinas. Kitose gatvėse žygiavo nuo “asmenybės kulto” nukentėję ir jų giminės. Manoma, kad nuo Stalino teroro žuvo apie 20 milijonų žmonių. Rusijos viešosios nuomonės statistika parodė, kad 53 nuoš. apklausinėtų žmonių laiko Staliną genijumi, kuris mokėjo valdyti ir įvedė Rusijoje tvarką. Kiti 33 nuoš. mano, kad jis buvo žudikas, garbėtroška, privedęs Tarybų Sąjungą prie bado ir sugriuvimo. Žmogaus teisių gynėjai paskelbė sąrašą su 44,000 pavardžių žmonių, kurie žuvo nuo Stalino “valymų”.

AMERIKOS LIETUVIŲ VERSLO IR FILANTROPŲ ATSTOVŲ SUSITIKIMAS

Vašingtonas, kovo 11 d. Pažymint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, pirmadienį, kovo 10 d., Lietuvos ambasadoje JAV įvyko darbinė vakarienė, kurios metu įsteigta Amerikos lietuvių ekonominės plėtros patarėjų taryba prie Lietuvos Respublikos ambasados Vašingtone.

Lietuvos ambasadoriaus JAV Vygaudo Ušacko kvietimu susirinkę Amerikos lietuvių verslo ir filantropijos atstovai aptarė kaip geriausia panaudoti Amerikos lietuvių verslo potencialą, kontaktus bei sukaupias žinias skatinant Lietuvos ūkio plėtrą, plečiant dvišalius Lietuvos ir JAV verslo ryšius bei didinant visuomenės gerovę.

Susitikime dalyvavo “Quick Connect” pirmininkas iš Lansingo (Mičigano valstija) Saulius Anužis, “Sonicfoundry” vadovas iš Madisono (Viskonsino valstija) Rimas P. Buinevičius, “NERIS companies” pirmininkas iš New Yorko Juozas Kazickas, “iPhrase technologies, Inc.” prezidentas iš Bostono Juozas Krivickas, “Hughes Network Systems” viceprezidentas iš Vašingtono Arūnas Šlekys, “Balzekas Motor Sales, Inc.” vadovas iš Čikagos Stanley Balzekas, “Offshore Model Basin” generalinis direktorius iš San Diego Victor Grinius, “Martin & Audrey Gruss Foundation” prezidentė iš New Yorko Audrey Gruss, “Brown Brothers Harriman” partneris iš New Yorko Eugene C. Rainis ir “Bard Associates, Inc.” prezidentė iš Filadelfijos Krista Bard. Susitikime negalėjo dalyvauti, tačiau prie Amerikos lietuvių ekonominės plėtros patarėjų tarybos sutiko taip pat prisijungti “PaeTec Communications” vadovas iš Ročesterio Arūnas Česonis bei “Level 3 Communications LLC” vykdomasis viceprezidentas iš Bostono Paul Gudonis.

Pasak V. Ušacko, sumanymas sukviesti Amerikos lietuvių verslo ir filantropijos atstovus į ambasadą bei įsteigti patariamąją tarybą kilo vizitų po JAV valstijas metu, atradus, kiek daug Amerikos lietuvių sėkmingai dirba verslo pasaulyje, yra augančių kompanijų savininkai ar užima aukštas pareigas. Kartu tai žmonės, kuriems rūpi Lietuvos ateitis. Pakviečiau juos į ambasadą, kad apsvarstytume, kaip tiesti naujus verslo tarp Lietuvos ir JAV tiltus. Taip pat svarbūs jų patarimai ir kontaktai ieškant išėjimų į platesnius verslo vandenį, užmezgant ryšius su didžiausiomis JAV korporacijomis. Lietuvos narystė ES ir NATO, JAV administracijos sprendimas panaikinti Lietuvai taikytą ne rinkos ekonomikos statusą, spartus ekonomikos augimas bei gerai kvalifikuota darbo jėga atveria naujas šalies vystymo bei ekonominio bendradarbiavimo su JAV galimybes”, - sakė V. Ušackas.

Susitikimo metu aptartos keturios sritys, kuriose Amerikos lietuvių verslininkų parama, kontaktai ir patarimai būtų ypatingai svarbūs. Tai - naujų Amerikos investicijų pritraukimas į Lietuvą bei Lietuvos eksporto į JAV skatinimas, parama vystant informacinių technologijų sektorių, įvažiuojamojo turizmo plėtra bei parama vystant ir įgyvendinant socialines bei ekonomines programas kaimo vietovėse.

Lietuvos ambasadorius V. Ušackas padėkojo Amerikos lietuvių verslo ir filantropijos atstovams už parodytą dėmesį ir laiką skatinant ryšius tarp JAV ir Lietuvos. Jis pažymėjo, kad dėka aktyvaus Amerikos lietuvių įsijungimo šiemet planuojami Pasaulio Informacijos Technologijų Forumo (WITFOR), kuris 2003 m. rugpjūčio 27-29 d.d. vyks Vilniuje, pristatymai Virdžinijos valstijoje bei Bostone, Lietuvą pristatantys turizmo seminarai spalio 8-9 d.d. Čikagoje ir Niujorke, taip pat svarstoma galimybė paremti aljanso “Langas į ateitį” iniciatyvą steigti viešojo interneto centrus atokiose kaimo vietovėse ir mažuose miesteliuose. Pasak V. Ušacko, Amerikos lietuvių parama šiam projektui būtų ypač sveikintina, kadangi tai prisidėtų prie tolygaus Lietuvos visuomenės vystymosi bei padėtų Lietuvos žmonėms geriau konkuruoti atsiveriančioje žinių ekonomikoje.

Susitikime sutarta kreiptis į kitus Amerikos lietuvius verslininkus su kvietimu prisijungti prie Amerikos lietuvių ekonominės plėtros patarėjų tarybos bei bendromis pastangomis skatinti verslo ryšius tarp JAV ir Lietuvos. Susitikimo dalyviai pažymėjo ypatingą asmeninės verslo diplomatijos svarbą skatinant amerikiečių verslo vadovų vizitus į Lietuvą, nes būtent po apsilankymo šalyje geriausiai pamatomos galimybės investicijoms ar prekybai plėtoti. Numatyta tokius susitikimus rengti reguliariai bei palaikyti nuolatinį ryšį tarpusavyje.

Besidominčius Amerikos lietuvių ekonominės plėtros patarėjų taryba ir norinčius prisijungti prie jos veiklos, prašome rašyti į LR ambasadą JAV, adresu 2622 16th street, NW, Washington, DC 20009 arba el. paštu: info@ltembassyus.org., su nuoroda ALEDAC (American Lithuanian Economic Development Advisory Council).

LR ambasados JAV inf.

Eugene C. Rainis, Juozas Krivickas, Loreta Ušackienė, LR ambasadorius JAV V. Ušackas, Audrey Gruss, Saulius Anužis, Stanley Balzekas, Rimas P. Buinevičius, Juozas Kazickas, Krista Bard, Arūnas Šlekys ir Victor Grinius.
LR ambasados JAV nuotr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADORIAUS JAV VYGAUDO UŠACKO SVEIKINIMAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENOS PROGA

Mieli Amerikos lietuviai,

2003 m. kovo 10 d.

Praėjęs lietuvių tautos šimtmetis paženklintas dviem įsimintinom datom - 1918 vasario 16 d. ir 1990 kovo 11 d. Abi jos liudija mūsų tautos pastangas ir ryžtą savarankiškai tvarkyti savo valstybės gyvenimą bei siekti mūsų visų gerovės.

Pirmieji trylika atkurtos valstybės metų buvo darbingi, įtempti, dažnai reikalaujantys pasiaukojimo, tačiau įdomūs. Nepaisant kliūčių, mes ryžtingai ėjome į priekį. Šiandien esame pripažinti pasaulyje kaip neatskiriama Vakarų demokratinės visuomenės dalis. Jaunai atkurtai valstybei ypač reikšminga ir svarbi buvo Jūsų parama. Ačiū Jums už tai!

Nuoširdžiai sveikinu Jus Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos - kovo 11-osios proga.

Linkiu geros sveikatos, neblėstančio ryžto, kūrybingumo, darbštumo ir pasiaukojimo dėl gražesnės mūsų valstybės, savo pačių, vaikų ir vaikų vaikų ateities.

Vygaudas Ušackas, LR ambasadorius JAV

KOVO VIENUOLIKTOSIOS LIETUVA: TAUTINĖ AR PILIETINĖ VALSTYBĖ

Kovo 11 minėjimas PLC, Lemonte, 2003 kovo 9 d.

Bronius Nainys

“Lietuvybės išlaikymas Lietuvoje” - traukia skaitytojų dėmesį “Tėviškės žiburių” 2003 m. sausio 28-tos vedamasis ir tuojau pat kelia klausimą, kodėl šią į išeivijos veiklos viršūnę iškeltą temą Kanados lietuvių savaitraštis suka šios mūsų veiklos pagrindinės atramos - Tėvynės link? Bet ir mažiau su lietuvių tautos padėtimi Lietuvoje susipažinęs skaitytojas, šį vedamąjį perskaitęs, supras: “Tėviškės žiburių” keliamas klausimas ne be reikalo. Kai mes, išeiviai, apie pusšimtį metų kaip įmanydami darbavęsi dėl lietuvių **Tautos** laisvės ir **Jos** valstybinės nepriklausomybės, prieš trylika metų Kovo vienuolik-tąją sveikinom nebeapsakomu džiaugsmu, tarp kitų jos nešamų gėrybių tikėjomės ir didelės pagalbos mūsų pastangoms čia silpstančiai tautinei gyvybei stiprinti bei išlaikyti. O dabar, priimdami dėmesin šio savaitraščio vedamojo teiginys,

užuot pagalbos iš Lietuvos sulaukę, ko gero turėsime ten grįžti ir darbuotis lietuviybės išlaikymo labui. Juk mes, Vakarų pasaulyje gyvenantys lietuviai, ypač po Antrojo pasaulinio karo pasitraukę, rūpinomės tik tautinės valstybės atkūrimu, tokios pat, kurią palikome raudonojo okupanto iš jos vejami. Ir Kovo Vienuoliktą tik tokią ir tesveikinom, tokią ir iki šiol įsivaizdavom. Tačiau jau nebe vakar pradėjom pastebėti, kad tokios valstybės samprata Lietuvoje mažėja ir greitai gali jos visiškai nebelikti. Apie tai “Tėviškės žiburiai” taip rašo:

“Tautiškumo pabrėžimas nei iš šio, nei iš to, tapatinamas su nacizmu, fašizmu ar kita panašia neigiamybe. Kuriamą net baimė dėl valstybės įvaizdžio. Tautinės valstybės samprata, nors Konstitucijoje pakankamai aiškiai apibrėžta, lieka rai-

de, kuri ramiai ir lengvai apeinama, jeigu tik to reikia. Praėjusį rudenį **prezidentūroje** įvykęs viršūnėms atstovaujančių pareigūnų pasitarimas švietimo reformos klausimais susilaukė platesnio nusistebėjimo ir kai kurių aiškaus nusi-vylimo, kad apie tautinį auklėjimą mokyklose niekas nė žodelio... Mat tai būtų ne į temą, prieštarautų kažkokiems tarp-tautinių santykių reikalavi-mams, su kuriais būtina skai-tytis, nes pagal juos rikiuojamos visos valstybę liečiančios reformos”. Mat visos reformos turi būti pažangios, atitikti Va-karų pasaulio standartams. “Kai kurie ieškotojai pažangos ir tarptautinio bendravimo šū-kiais prisidengdami, užsispyrę bruka nevykusius pakaitalus - tautiškumą paverčia pilietišku-mu, religiją tapatina su etika, natūralią tėvo-motinos šeimą lygina su socialinės rūpybos centrais... “ - tęsia vedamąjį

(Nukelta į 5 p.)

(Atkelta iš 4 p.)

savaitraštis ir baimindamasis baigia, kad, kaip tokios filosofijos išdava, “Lietuva gali likti be lietuvių arba lietuviai be Lietuvos”. Tik laikraščiu nebežinia, kas geriau...

Ir turbūt kiekvienas iš mūsų sutiksim, kad “Tėviškės žiburiai” rašo tiesą, Lietuvoje dabar taip yra, praktiškai - tauta valstybės patvory, ir į laikraščio klausimą kaip geriau, atsakymas - nė kaip: nei vienaip, nei kitaip. Tokia kryptim nuslinkusios valstybės mes tikrai nenorim. Ne tokią palikom, ne dėl tokios dirbom, ne dėl tokios kovojo 1941 m. sukilėliai, vėliau - 10 metų partizanai, dar vėliau pogrindininkai, kentėjo tremtiniai, politiniai kaliniai. Ne tokia buvo ir Vasario 16-osios Lietuva.

Apie ją prieš tris savaites kalbėjau Klivlende Vasario 16 minėjime. Kalba išspausdinta “Dirvoje” vasario 25-tos laidoje (nr. 8), tad čia tų minčių nekartosiu. Bet manau, kad prasminga bus pažvelgti į Kovo 11-tosios Lietuvos padėtį, palyginti jos pradžią su dabartimi ir iš to taško žvilgtelti į ateitį.

Kovo Vienuoliktosios Lietuva atsikūrė su sostine Vilniumi ir uostu Klaipėda. Beje, už tuos atgavimus sumokėdama labai brangią kainą, bent ketvirtadalį tauriausių tautos vaikų. Jos plotas - 65.3 tūkstančiai kvadratinų kilometrų, 3 milijonai 680 tūkstančių gyventojų, iš kurių 80.5 nuoš. lietuvių. Gausi, išsimokslinusi inteligentija, trylika aukštųjų mokyklų su 67 tūkstančiais studentų, 2,700 vidurinių mokyklų, jose 525 tūkstančiai moksleivių, visi kiti piliečiai - raštingi, kraštas jau nebe kaimiškas, bet miestietiškas. Paveldėtas didokas žvejybos laivynas, stambios gamyklos, geri keliai. Reikėjo tik išminties iš valstybinės komandinės sistemos viską perrikiuoti į laisvą privačią, ir Lietuva galėjo žydėti. Ir deja, čia valstybei nepasisėkė. Labai įdomi, tik, žinoma, labai plati tema būtų panagrinėti, kodėl tokia išsimokslinusi bei išsilavinusi Kovo Vienuoliktosios Lietuva pažanga visgi nesilygiuoja su Vasario 16-osios Lietuva. Beje, taip teigiu pagal tiems skirtingiems laikotarpiams atitinkančius sąlyginius rodiklius. Vienas ir gal lemtingas skirtumas būtų toks: Vasario 16-tosios Lietuva pirmyn žengė tik kurdama, o Kovo Vienuoliktosios - pirmiausia griovė sovietinį palikimą ir paskui kūrė. Iš žvejybos laivyno neliko nieko, iš sugriautų valstybinių dvarų nė koks paveikus žemės ūkis neatstatytas, mažai kas ir iš buvusių gamyklų. Jų ir kitos valstybine vadinamos nuosavybės privatini-

mas prigamino tik oligarchų - milijonierių, net trečdalį piliečių palikdamas vargšais. Švietimo, teisės, sveikatos apsaugos, susisiekimo, vidaus reikalų, muitų sritys - dar sovietų palikimas. Kartu su biurokratija bei nekontroliuojamu sukčiavimu. Dėl to šiandien Lietuvos gyventojų ekonominė padėtis nekokia.

Vidutiniškai gyventi šeimai kiekvienam jos nariui per mėnesį reikia: mieste - 884 litų pajamų, kaime - 551 lito. Galui su galu sudurti: mieste - 338 litų, kaime - 241 lito. O dirbančių mėnesinis atlyginimas - tik 430 lt. Tačiau kaime dirba ir už 250 litų. Kaip iš tokių pajamų ir dirbančiojo šeimai pragyventi? Mažiausia pensija, prėjusiais metais 4 litais padidinta, - 142 litai. Kaip jam išsiversti? Valandinis mažiausias darbininko uždarbis 2.53 lt, kai kituose kraštuose jis keliolika kartų didesnis, pvz. Liuksemburge - 33.36 lt, Anglijoje, kur lietuvių daugiausia - 22.67 lt. Paguoda nebent Rusija (nenugriūkit) - tik 24 centai.

Dar vienas būdingas rodiklis, apsprendžiantis ekonominę valstybės gerovę, yra bendras visuomeninis gaminy's kiekvienam žmogui per metus. Lietuvoje - 3,400 dol. Amerikoje - 28,000 dol. Todėl iš 193 dabar pasaulyje esančių valstybių, Lietuva užima 94 vietą. Čia įvaizdis nebūtų toks blogas, bet civilizuotoje Europoje, iš 43 - 36-tą, septintą nuo pabaigos. Lenkia tik Ukrainą, Moldovą, Jugoslaviją, Albaniją, Makedoniją, Bosniją. Tuo įvaizdžiu jau nelabai galime pasigirti. Dėl to ir Lietuvos gyventojų padėtis: pasiturinčių - 1 nuoš., vidutiniokų - 66 nuoš., vargšų - 30 nuoš., iš kurių 16 nuoš. gyvena žemiau skurdo ribos, visiškų vargšų - 3 nuoš.

Į tokius statistikos duomenis (beje, jie - praėjusių metų) žvelgiant, argi sunku suprasti, kodėl darbingi žmonės keliauja į kitus kraštus. Taip per dvylika Lietuvos nepriklausomybės metų iš Lietuvos išvyko 297,000 gyventojų. Bet 73,000 ir atvyko. Taigi sumažėjo jų tik 224,00. Bet visgi keista, kad toji kaita lietuvių nuošimčio ne tik nesumažino, bet dar padidino - iki 83.5, o sumažino rusų (iki 6.3 nuoš.). Lenkai laikosi pastoviai - 6.7 nuoš.

Tai ekonominiai rodikliai. Bet, deja, ne jie vieni įtaigauja Lietuvos gyventojų mažėjimą.

Vasario 16-tosios Lietuva buvo tautinė valstybė. Lietuvių išsikrovta, išpuoselėta, subrandinta. Toji įsikūnijusi mintis lietuvių, ypač inteligentų, skatino laikytis savoje tėvynėje, jai darbuotis, ją kurti.

Tokia buvo atkurta ir Kovo Vienuoliktosios Lietuva.

“Lietuvos valstybę kuria tauta” - skelbia Lietuvos Konstitucijos antras skirsnelis.

Bet tarp šalies gyventojų buvo ir tokių, kurie tokios valstybės nenorėjo. Iš tuo laiku 17 nuošimčių Lietuvoje gyvenančių lenkų ir rusų daugumas buvo prieš Lietuvos nepriklausomybę, save laikė Sovietų Sąjungos piliečiais, net pirmuose Seimo rinkimuose nebalsavo. Tokių žmonių buvo ir užsienyje.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Kovo 11 d. minėjimas Pasaulio Lietuvių centre Lemonte. Pagrindinis minėjimo paskaitininkas - inž. Bronius Nainys. Vyt. Jasinevičiaus nuotr.

Beje, gal nebereikia įrodinėti, kas yra tautinė valstybė, sąvoka lyg ir suprantama. Pasaulyje jų dauguma, ir Lietuva tarp jų - nei pirmutinė, nei paskutinė, užima 63-čią vietą. Europoje - 24-tą. Bet verta paminėti, kad egzistuoti ji turi tokią pat teisę, kaip ir kitos, tautine sudėtimi ją lenkiančios - Korėja 99.9 nuoš., Portugalija - 99.5 nuoš., Lenkija - 98.7 nuoš., Švedija 90.2 nuoš., šalia stovinti Rusija - 82.6 nuoš. bei užpakaly jos likusios 43 valstybės, kuriose vyraujanti tauta sudaro daugiau kaip pusę valstybės piliečių. Būdinga, kad tautine valstybe save laiko ir Gudija, kurioje vyraujanti gudų tauta sudaro tik 27 nuoš. gyventojų. Tačiau noriu pabrėžti, kad tautinės valstybės yra natūraliausios, nes jas kuria prigimtine bendruomenė - tauta, siekdama organizacijos, sudarančios palankesnes sąlygas ugdyti savo tautines vertybes - kalbą, kultūrą, papročius, tradicijas, gyvenimo būdą. Ir niekas negali, neturi teisės, jai tą teisę

paneigti. Nei iš išorės, nei iš vidaus. Nei kokie nors pasaulio reikalavimai, nei kokios nors vidinės užmačios.

Žinoma, yra ir normos. Čia paminėti pavyzdžiai rodo, kad ir tautiškai gryniausios valstybės tarp piliečių turi ir kitataučių, kurie, kaip tos pačios valstybės nariai, turi turėti tokias pačias teises, kaip vyraujanti tauta. Ne tik valstybės, bet ir savo tautos atžvilgiu. Tai yra, ugdyti bei puoselėti savo prigimtines tautines vertybes, ir valstybė to negali jiems nei

ryšį su tautos dabartimi, o kovų dėl jos laisvės į istorijos pamokas įvesti atsisakymas užtrenkia jam duris į tautos praeitį. Ir prieš akis daugiau nieko nebelieka, kaip tik pinigai. Ir ta antroji iš Lietuvos bėgimo priežastis, nes paneigęs ryšį su namais, jau nebesivargini dėl jų kamuotis. Dumi ten, kur yra daugiau pinigų, nepaisydamas, kad ir kruvinais keliais dėl jų prieš kalną ropotum. Pilieybė juk ten tokia pati, tik svarbu ją gauti.

Taigi šiuo atžvilgiu padėtis miglota. Ir kokia iš jos išeitis?

Beje, joje matyti ir giedros. Vien tik į Vilnių nuvykęs, nuo 1990 metų jo nematęs, ten nieko nebeatpažintum. Kartu ir senovinis, kartu ir modernus Vakarų pasaulio miestas. Džiaugsmo kruopelių rastum ir miesteliuose, net ir kaimuose. Penkiolika aukštųjų mokyklų, prie šimto tūkstančių artėjantis studentų skaičius, netoli 700 tūkstančių moksleivių žemesnio lavinimo mokyklose. Vokietijoje - “Snai-gės” šaldytuvai, Klaipėdos baldai, Čikagoje - “Karūnos” šokoladas, Rokiškio sūris ir Kalnapilio alus. Ir naujojo prezidento Rolando Pakso inauguracinės kalbos žodžiai:

“Sieksiu, kad vienas svarbiausių švietimo reformos akcentų būtų dorovinis jaunios kartos auklėjimas ir tautinio orumo ugdymas” liudija, kad apie švietimą prezidentūroje jau skambės kita gaida.

Tai jau posūkis į mūsų norimą pusę, tikėkim tikras, tad gal ir mes prie jo prisidėkim. Lietuvių bendruomenės, Amerikos Lietuvių tarybos, valstybinių, tautinių švenčių, kad ir šios, minėjimų rezoliucijos: tautinis jaunimo auklėjimas visose Lietuvos mokyklose, jaunimo organizacijose, kariuomenėje, net ir universitetuose, lietuvių tautos genocido ir jam pasipriešinimo dėstymas vidurinių mokyklų istorijos pamokose - būtinybė. Mokyklose būtini istorinių, tautinių, valstybinių sukačių minėjimai. Tai tautos, lietuvių išlaikymo, stiprinimo, puoselėjimo pagrindai, kuriais mes, išeiviai, grindėme ir tebegrindžiame savo veiklą. Kodėl ja negali užsiimti ir Lietuva? Jeigu jų kol kas nėra, tai gal ir mūsų apsileidimas. Inauguracinėse kalbose nuo naujo prezidento lūpų daug kartų sklido žodžiai tauta, tautiškumas, tautinis auklėjimas, patriotizmas. Girdėjom juos, jie kartu mūsų žodžiai, neleiskim jų nušvilpti vėjams, bet padėkim paversti tikrove. Parodykim, kad mes su juo ir jo kuriama Lietuva, **lietuvių tautos Lietuva.**

Dar prieš penkis metus, kai atrodė, kad Rusija gali grįžti į jos senovinį autokratinį režimą, NATO jėga buvo svarbi, ir jos narės mielai laikėsi “visi už vieną, vienas už visus” principo. Šiandien tai pasikeitė.

Kai vasario 10 susirinke Prancūzijos, Vokietijos ir Rusijos atstovai tarėsi kaip nuginkluoti Iraką, Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac iškilmingai pareiškė, kad tokie debatai bus praversti atkreipiant tinkamą dėmesį į mūsų tradicinę draugystę ir pagarbą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, žaizda jau buvo pradaryta. Dar sausio mėnesį Prancūzija ir JAV, nors abi ir sutiko, kad Iraką reikia nuginkluoti, nerado bendros kalbos kaip tai padaryti. Kantrybės netekęs Amerikos prezidentas Bush tai nori atlikti karu, tuo tarpu kai Chirac bandė tai atlikti nesiimant ginklų.

AR PRANCŪZAI NESUARDĖ VIENYBĘ?

Aleksas Vitkus

rimą karą. “Jis neveš visas tas raketas ir tūkstančius karių jų nepanaudojęs”, - sako vienas prancūzas. Kaip ten bebūtų, šiandien santykiai tarp Prancūzijos ir JAV nėra buvę taip įtempti, kaip 1966 metais, kai tuometinis Prancūzijos prezidentas gen. Charles de Gaulle praktiškai atskyrė Prancūziją nuo karinės NATO, pareikalaudamas, kad JAV kariniai daliniai pasitrauktų iš Prancūzijos žemės.

Tiesą sakant, ir Amerika ir Prancūzija sutinka, kad Irakas turi būti nuginkluotas, bet jos abi nesutaria kaip tai įvykdyti. Prancūzija bijo karo, tvirtina, kad tai reikštų daug nekaltų gyventojų aukų ir kad tai gali

zų dar niekad nebuvo taip populiarius kaip dabar. Juos maloniai kutena faktas, kad jų prezidentas nepasiduoda prezidentui Bush. Arabų pasaulis prisimena dar, kad niekur Europoje procentiniai nėra tiek musulmonų kaip Prancūzijoje.

Senoji ir naujoji Europa

Nors Prancūzijos politiką dėl karo prieš Iraką remia ir Vokietija, Europos sąjunga neturi savo aiškaus nusistatymo. Gal todėl ir Amerikos gynybos sekretorius Donald Rumsfeld neseniai išsireiškė, kad yra dvi Europos, senoji, atstovaujama Prancūzijos ir Vokietijos, ir naujoji, kuri remia Amerikos politiką. Naujajai Europai priklauso daug Vakarų Europos

žinti savo šansus būti priimtos į Europą, tai negalėjo pasirinkti geresnio kelio”. Ar tai neakiplėšiškumas iš Prancūzijos pusės, kad naujos ES narės, įskaitant ir Lietuvą, neturėtų reikšti savo nuomonės, bet turės sekti Prancūziją?

Nors ir Amerikoje nemažai žmonių abejoja Bush politikos teisingumu ir karo prieš Iraką reikalingumu, amerikiečiams nelabai patiko Chirac bandymas pamėgdžioti Napoleoną, visiškai neatsižvelgiant į JAV oficialią politiką. Spauldoje teko matyti nemažai Chirac laikysena pasipiktinusių skaitytojų laiškų. Vieni siūlė Amerikoje taip populiarius “French fries” vadinti “Freedom fries”. Kiti, prisiminę I-ąjį pasaulinį karą, kai tuometinis antivokiškas sentimentas iš “sauerkraut” to karo metu virto “liberty cabbage”, galvoja “French toast” keisti į ką nors tinkamesnio. Jei tas staiگا kilęs antigališkas (anti-prancūziškas) sentimentas nenuslugs, kas atsitiks su prancūziškais sūriais, vynais, šampanu ir net “Perrier” vandeniu? Ar Amerikoje nešios kas nors prancūziškas beretes ir gardžiuosis prancūziškais pyragaičiais?

Nerado gerų žodžių Prancūzijai nei senatorius John McCain, neseniai šitaip palyginęs Pran-

cūziją su persenusia buvusia gražuole: “Ji man primena gal kokių 1940 metų artistę, kuri vis dar nori pasimėgauti dėka savo buvusio grožio.” Toliau jis dar perspėjo Prancūziją, kad “ji negali būti kokia garbia tauta, nes tokia tauta turi turėti didį tikslą, o Prancūzija to neturi”.

JAV senato atstovas Dennis Hastert nuėjo dar toliau, kai paskelbė bandysiąs praversti įstatymą, kad ant prancūziškų vyno butelių būtų uždedama perspėjimo etiketė: “šis produktas gali turėti karvės kraujo”. Mat, normaliai raudono vyno gamyboje pašalinti chemikalą taniną buvo naudojamas kraujas, o 1998 m. Europoje siaučiant pasiutusių karvių ligai, tai buvo uždrausta.

Atsirado ir naujų prancūzus pašėpiančių pajuokų. “Kiek reikia prancūzų kareivių, kad apginti Paryžių?”, - skamba vienas klausimas, o atsakymas yra toks: “Niekas dar nežino, nes jau daug metų kaip Paryžius nebuvo apgintas”.

Kai garsi *Chicago Tribune* skiltininkė Molly Ivins vasario 20 d. laidoje parašė, kad II-jo pasaulinio karo metu gindami Prancūziją nuo vokiečių žuvo 100,000 prancūzų karių,

(Nukelta į 10 p.)

Europos Sąjungos saugumo klausimais tarėsi NATO Gen. sekretorius lordas George Robertson ir Europos komisijos užsienio reikalų vadovas Javier Solana.

NATO nuotr.

Anglosaksų spauldoje tai sukėlė didelę audrą. Pasirodė straipsniai, kuriuose prancūzai buvo vadinami bailiais, nedėkingais, sūrius mėgstančiomis beždžionėmis ir panašiai. Kai Amerikos spauldoje buvo minima 1938 m. Muencheno “pasidavimo” dvasia, tūkstančiai prancūzų savo laiškuose redakcijoms kaltino Bush pavirtus į pasaulinį diktatorių, ir ragino savo prezidentą Chirac nepasiduoti. Vienas rašytojas taip išsireiškė: “Amerika nori kariauti prieš Iraką, kad galėtų apsirūpinti jai taip reikalinga nafta, ir kad padėtų Izraelio žydams pribaihti Palestinos arabus”. Prancūzai ypač negalėjo suvirškinti nekantrų Bush lemtingą pasisakymą “The game is over”. Į jį Prancūzijos ministras pirmininkas Jean-Pierre Raffarin taikingai teatsakė: “Tai nėra joks žaidimas, ir jis dar nepasibaigė”.

Bet prancūzai ir šiandien dar bijo, kad kaip nebūtų, Bush vis tiek dar praves jo no-

iššaukti dar daugiau teroristinių išpuolių. Žinoma, taip sakydami, prancūzai prie savo altruizmo neužmiršta ir paprastą pragmatizmą. Juk po 20 metų embargo, blokados ir bombardavimų, Irakui atnaujinti daug ko trūksta. Šiandien su Iraku prekiauja apie 60 Prancūzijos bendrovių, kaip pvz. automobilių gamintojai Peugeot ir Renault, ir didieji Alcatel bei Schneider. Jie ir ateityje nenorės tos prekybos prarasti.

Chirac ideologija yra labai panaši į de Gaulle, kuris norėjo matyti Prancūziją jei ne viso pasaulio priešakyje, tai bent Europos. To nori ir Chirac. Kai jis 1995 metais buvo išrinktas Prancūzijos prezidentu, jo vienas iš pirmųjų pasaulyje nesuprastų nutarimų buvo atnaujinti branduolinius bandymus pietiniame Ramiajame vandenyne. Tada užsienyje labai nukrito prancūziškų vynų pareikalavimas, taip kaip dabar Amerikoje krenta paklausa įvairiems prancūziškiems sūriams. Ne-paisant to, Chirac tarp prancū-

ir beveik visos Rytų Europos valstybės.

Abiejų pusių vadovai, Amerikos bloko ir taip naujai pavadintos senosios Europos, neišvengė ir ne visai diplomatiškų išsišokimų. Įsikarščiavęs Rumsfeld pareiškė, kad jo nuomone yra gal trys ar keturios valstybės, kurios nepadės Vakarų politikai, ir ten pat paminėjo Libiją, Kubą ir Vokietiją. Į tai teisingai pasipiktinęs Vokietijos Tyrimų instituto prie Užsienio reikalų tarybos direktorius Karl Kaiser galėjo tik pakratyti galvą: “Vokietiją sulyginti su Libija ir Kuba!? Mein Gott!”

Neatsiliko savo nediplomatiškumu ir Jacques Chirac, kai Briuselyje JAV politiką remiančias Lenkiją, Čekiją ir Vengriją, jau patvirtintas dėl priėmimo į ES, jis jas pavadino “prastai išauklėtomis... ir praleidusiomis progą laiku užsičiaupti”! Dėl Rumunijos ir Bulgarijos, kurių narystė ES dar nepatvirtinta, Chirac dar pridūrė: “Jei jos norėjo suma-

2003 m. KELIŅS Į DAINĄ / ŠOKIŲ ŠVENTĘ VILNIJE

Finnair ir kitomis oro linijomis

	Išvyksta birželio mėn.	Sugrįžta liepos mėn.
Boston	29 d.	14 d.
Chicago	29	13
Cleveland	27	11
Detroit	27	11
Los Angeles	28	11
Newark	28	13
New York	29	14
Philadelphia	26	11
San Francisco	28	13
Tampa	29	12
Toronto	29	14
Washington	29	13

Galima užsisakyti vietas ir kitomis dienomis.

Skambinkite

VYTIS TOURS

40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-mail vyttours@earthlink.net
Web site www.vytistours.com

Atstovybė Čikagoje:

Rita Penčylienė E-mail pencylar@comcast.net,
tel.: 708-923-0280

Bronė Barakauskienė E-mail broneb@aol.com

GRAŽIAI PAVYKĘS TAUTINIS MINĖJIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdybos pastangomis buvo surengtas Kovo 11 šventės minėjimas. Sekmadienį, kovo 9 d., buvo pakeltos Lietuvos Respublikos ir JAV vėliavos prie Motinos paminklo, skirto Lietuvos žuvusiems partizanams ir tremtiniams Sibire. Jas pakėlė sąjungos pirm. Petras Bučas ir vicepirm. Jonas Variakojis. Irena Dirdienė, Skaistė Jegelevičiūtė ir Oskaras Kremeris prie paminklo padėjo po gražią puokštę gėlių. Po to visi dalyviai buvo pakviesti dalyvauti pamaldose Palaiminto Matulaičio lietuvių katalikų misijoje.

Šv. Mišias aukojo kapelionas Algirdas Paliokas, SJ, ir svečias iš Lietuvos Kražių klebonas A. Budrius. Auką prie altoriaus nešė Petras Bučas ir dr. Renata Staniškienė. Mišių skaitymus atliko Irena Vilimienė ir Juozas Baužys. Mišių metu giedojo mišrus misijos choras, diriguojant muz. Jūratei Lukminienei. Tos dienos proga gražų pamokslą pasakė Kražių parapijos klebonas A. Budrius ir misijos kapelionas A. Paliokas.

Tuoju po pamaldų PLC didžiojoje salėje įvyko trumpa meninė dalis, kurią pradėjo Tautinės sąjungos valdybos vicepirm. Jonas Variakojis, pasveikindamas susirinkusius ir pakvietė dr. R. Staniškienę praveisti šio minėjimo programą. Ji tuoj paprašė visus vienos minutės tylą prisiminti žuvusius už Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę. Po to buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos Respublikos himnai. Kovo 11 d. Nepriklausomybės Atstatymo Aktą perskaitė Geležinio Vilko būrelio narė Skaistė Jėgelevičiūtė. Klubui vadovauja mokytoja G. Sturonienė.

Lietuvos konsului G. Apuokui negalint dalyvauti, jo vardu žodį tarė Lietuvos Respublikos garbės konsulas Vaclovas Kleiza, kuris trumpame sveikinime iškėlė Lietuvos žmonių dideles pastangas ir pasirūpinimą atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo inž. Bronius Nainys, kurį pristatė programos vadovė dr. R. Staniškienė. B. Nainys iš profesijos yra inžinierius, įgijęs Master laipsnį Chicagos universitete, visuomenininkas, buvęs LB Chicagos apygardos, JAV krašto valdybos ir PLB valdybos pirmininkas. Daug metų redagavo "Pasaulio lietuvi". (B. Nainio paskaita spausdinama 4 ir 5 p., *red. pastaba*).

Po to buvo meninė programa, kurią atliko Lietuvių operos moterų choras, diriguojamas Gitanos Snapkauskaitės-Variakojienės, įvairių kompozitorių kūrinius, akompanuojant M. Motekaičiui. Pabaigai visi kartu sudainavo "Lietuva brangi". Po to vicepirm. J. Variakojis dėkojo dalyviams už gausų dalyvavimą, išreikšdamas nuoširdžią padėką visiems programos atlikėjams, kurie vienokiu ar kitokiu darbu prisidėjo prie šio minėjimo pasisekimo.

Minėjimo rengėjai gražiai atliko tautinę pareigą, programa buvo gerai suderinta ir pravesta.

St. Džiugas

PASKIRTOS "DIRVOS" NOVELĖS KONKURSO PREMIJOS

Konkurso komisija, susidedanti iš Ramutės Bartuškienės, Antano Dundzilos ir Stasio Tamulionio, perskaičiusi ir įvertinusi gautus rašinius, vadovaudamasi konkurso gairėmis, autoriams suteikiant teisę patiems pasirinkti temą ir meninės išraiškos formas, nusprendė pirmos premijos šiemet neskirti, bet skirti dvi antras premijas po 300 dol. šiems autoriams: **Eglei Kausakytei** iš Jonavos už kūrinių *Nesi vienas* ir **Gintautui Vincentui Stančaičiui** iš Ukmergės, už kūrinių *Gulbių giesmė*.

Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba sveikina konkurso laimėtojus ir nuoširdžiai dėkoja įvertinimo komisijai už pasiaukojimą atliekant šį darbą.

Vaclovas Mažeika,

Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos pirmininkas

"NERINGOS" STOVYKLOS

LIETUVIŲ KALBA

birž. 29 - liepos 5 d.d. - šeimoms su mažais vaikais
liepos 6-12 d.d. - 7-10 metų vaikams
liepos 13-27 d.d. - 10-16 metų vaikams
liepos 27 - rugp. 2 d.d. - 13-16 metų vaikams
rugg. 23-29 d.d. - šeimoms su vyresniais vaikais
rugg. 29 - rugs. 1 d.d. - alumnų tautodailės savaitgalis
LIETUVIŲ KILMĖS STOVYKLAUTOJAMS ANGLŲ KALBA

rugg. 3-16 d.d. - 7-16 metų vaikams
rugg. 16-20 d.d. - šeimoms su mažais vaikais

INFO: 978-582-5592 info@neringa.org www.neringa.org

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos Seseimis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėje Vermonte

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Kovo 11 d. minėjimas Pasaulio Lietuvių centre Lemonte. ALTS vicepirmininkas Jonas Variakojis taria žodį prie partizanų Motinos paminklo. Prie paminklo stovi ALTS pirm. Petras Bučas.

Jūratės Variakojienės nuotr.

TALENTŲ IR ROMANTIKOS VAKARAS FILADELFIJOJE

Kovo 1d, šeštadienį, Filadelfijos Lietuvių Jaunimo sąjunga suorganizavo dar vieną šaunų renginį - "Talentų ir romantikos" vakarą, į kurį sukvietė mažus ir didelius. Renginys įvyko jaukioje, naujai išgražintoje Lietuvių namų salėje. Renginio metu taip pat įvyko Sigitos Stravinskaitės, Temple Universiteto Dailės mokyklos studentės, paveikslų paroda-pardavimas. Sigitos Stravinskaitės meno kūriniai taip pat puikuoja buvusio Temple Universiteto prezidento Peter J. Liacouras kabinete. Sigita yra labai gabi ir talentinga menininkė. Dailininkės Godos Simkuvienės meno kūriniai taip pat žavėjo ne vieno akį.

Patį renginį vedė Filadelfijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos viceprezidentė Ieva Vozbutaitė. Finansiskai renginį parėmė Hermes telefono kortelių kompanija (1-877-748-7964) ir tuo pačiu paskleidė žinią apie itin pigų ryšį su Lietuva.

Renginio programa buvo itin turininga. Pradžioje profesionalus pramoginių ir klasikinių šokių vadovas Artūras Mišerenkovas mokino šokti valsą ir morengo. Buvo itin daug norinčių prisiminti Vienos valsą ir perprasti amerikietiško šokio žingsniukus. Vėliau tautinių šokių kolektyvui "Aušrinė" vadovaujanti Jurgita Matulienė sukvietė visus žiūrovus pasimokinti liaudiško trepsinimo. Šokių salė vėl buvo pilnutėlė nuo besisukančių šokėjų.

Po trumpos pertraukėlės Ieva Vozbutaitė skaitė ištrauką iš Vinco Krėvės "Skerdžius". Jos pasirinkta kūrinio dalis sužavėjo visus klausytojus, o mažieji stebėjosi kaip Ieva galėjo tiek daug eilučių

išmokti mintinai.

Choro atstovai sudainavo keletą liaudiškų dainų, dvylikametė Elzė Račkaitė pagrojo fleita. Seserys Monika ir Marija Rukšytės sušoko moderniška "Jazz Pop" šokį - na, o Jurgitos Čeponytės ir Artūro Mišerenkovo paruošta programa tiesiog atėmė žadą. Jų profesionalumui, artistiškumui ir grakštumui nebuvo ribų. Aplodismentų bangos drastiškai lydėjo kiekvieną šokėjų žingsnį. Tiems, kurie abejojo, kad

Filadelfiečiai stokoja talentų - šventės organizatoriai įrodė priešingai.

Po visų talentingų pasirodymų DJ Modes ir jo pagalbinkas Juventas kvietė visus į diskoteką, kuri tęsėsi iki pat vidurnakčio. Šventės metu susirinkusieji gaivinosi gėrimais ir gardžiavosi Ingridos bei Vy-

Renginį vedė LJS viceprezidentė Ieva Vozbutaitė.

R. Gedeikos nuotraukos

ganto Stančiauskų pagamintais cepelinais (prie kurių eilė buvo niekuomet nesibaigianti).

Na, o tiems kurie šį renginį pražiopsojote, siūlau nenusiminti, nes Filadelfijos Lietuvių Jaunimo sąjunga jau ruošiasi visus sukviesti į artėjančią gegužinę.

Joana Gaiželytė

Šoka Jurgita Čeponytė ir Artūras Mišerenkovas.

LIETUVA IR PASAULIS

LENKIJOS IR LIETUVOS PREZIDENTAI KALBĖJOSI IRAKO KLAUSIMU

Varšuva, kovo 13 d. (PAP-ELTA). Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski telefonu kalbėjosi su Lietuvos Respublikos prezidentu Rolandu Paksu. Tai pranešė Lenkijos valstybės vadovo kanceliarija, informuoja PAP-ELTA. Prezidentai aptarė dabartinę tarptautinę padėtį, susijusią su Irako krize.

R. PAKSAS: TERMINAS “TRYŠ BALTIJOS VALSTYBĖS” NETURI IŠNYKTI IŠ TARPTAUTINIO ŽODYNO

Su darbo vizitu Latvijos sostinėje viešėjęs Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas susitiko su Seimo pirmininke Ingrida Ūdre ir Ministru pirmininku Einars Repše. Susitikimuose aptarti dvišaliai santykiai, regioninio bendradarbiavimo ir bendrų infrastruktūros projektų įgyvendinimas.

Anot Prezidento spaudos tarnybos pranešimo, R. Paksas susitikime su Latvijos parlamento vadove pabrėžė, jog reikia dėti visas pastangas, kad terminas “trys Baltijos valstybės” dar ilgai neišnyktų iš tarptautinio žodyno. Prezidentas pažymėjo, kad Lietuvos užsienio politikos prioritetai nesikeičia - integracija į ES ir gerų kaimyninių bei regioninių santykių plėtra.

Kalbėdamas apie bendrų infrastruktūrinių projektų įgyvendinimo svarbą, R. Paksas pažymėjo, jog svarbu tęsti “Via Baltica” ir “Rail Baltica” projektų įgyvendinimą, keistis informacija apie ES fondų transporto sektoriuje panaudojimo strategiją. Lietuvos vadovo nuomone, didžiulę reikšmę regionui turi Lietuvos ir Lenkijos elektros tinklų sujungimas.

I. Ūdrė pritarė R. Paksui, kad gerai išvystyta šalių infrastruktūra prisidės prie abiejų šalių ekonominio augimo bei pritrauks užsienio investuotojus. Susitikime su Latvijos Ministru pirmininku E. Repše, be dvišalių ekonominių santykių, taip pat aptarti Sutarties dėl teritorinės jūros, išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo Baltijos jūroje delimitavimo ratifikavimo klausimai.

Prezidentas R. Paksas pažymėjo, kad Lietuva yra suinteresuota abipusiškai naudingų ekonominių ryšių plėtote. Lietuvos vadovas konstatavo, jog ekonominis bendradarbiavimas yra labai intensyvus, sėkmingai auga prekybos apimtys. “Geriau yra, kai plėtojama prekyba ir čia iškyla įvairūs klausimai, nei nėra jokios prekybos ir nekyla jokie klausimai”, - pabrėžė R. Paksas.

Kalbėdami apie Sutarties dėl teritorinės jūros, išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo Baltijos jūroje delimitavimo ratifikavimo klausimus, pokalbio dalyviai svarstė galimybes vykdyti ekonominę veiklą išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe. Prezidentas taip pat paprašė Latvijos Premjerą atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvos verslininkams nebūtų sudaromos biurokratinės kliūtys plėtoti verslo ryšius šioje šalyje. E. Repšė pažadėjo spręsti šį klausimą.

Prezidentas R. Paksas dalyvavo Vaira Vike-Freiberga rengiamuose pietuose.

Lietuvos prekybos rūmuose Lietuvos Prezidentas susitiko su Lietuvos prekybos rūmų Latvijoje valdybos nariais. Lietuvos Respublikos ambasadoje šalies vadovas dalyvavo priėmime Kovo 11-osios proga bei susitiko su lietuvių bendruomenės Latvijoje atstovais.

UŽUOJAUTA ŽUVUS SERBIJOS VYRIAUSYBĖS VADOVUI

Vilnius, kovo 13 d. (ELTA). Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas pareiškė užuojautą laikinai einančiam Serbijos Ministro pirmininko pareigas Neboišai Čovičiui žuvus Premjerui Zoranui Džindžičiui.

Užuojautoje sakoma: “Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu reiškiu gilią užuojautą Serbijos Respublikos Vyriausybei ir visiems Serbijos žmonėms, žuvus Ministrui Pirmininkui Zoranui Džindžičiui”.

50 metų Z. Džindžičius buvo nužudytas trečiadienį prie Vyriausybės pastato Belgrade. Reformatorius, suvaidinęs svarbų vaidmenį nuverčiant buvusį Jugoslavijos vadovą Slobodaną Miloševićių, buvo mirtinai sužeistas dviem didelio kalibro kulkomis.

SEIMO PIRMININKAS PAREIŠKĖ UŽUOJAUTĄ DANIJOS PARLAMENTUI

Vilnius, kovo 13 d. (ELTA). Lietuvos Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas pareiškė užuojautą Danijos parlamento nariams mirus Danijos parlamento Pirmininkui.

“Savo ir Lietuvos Respublikos Seimo vardu leiskite išreikšti gilią užuojautą Jums ir visai danų tautai netikėtai pasitraukus iš gyvenimo Danijos parlamento Pirmininkui Ivar Hansen”, rašoma Lietuvos Seimo Pirmininko užuojautos telegramoje.

LGITIC inf.

Pirmasis užsienio svečias pas naująją Lietuvos prezidentą Rolandą Paksą buvo į Vilnių vėl atvykęs NATO vyr. vadovas lordas George Robertson. Jis kalbėjo ir Lietuvos Seime, pagirdamas Lietuvos karių dalyvavimą Balkanuose ir Afganistane. Dėl jo laiko stokos tik penki politikai galėjo pateikti savo klausimus. Negavęs žodžio R. Pavilionis buvo labai pasipiktinęs.

BNS nuotr.

PRIEŠ STOJIMO SUTARTIES PASIRAŠYMĄ - POKALBIAI ATĖNUOSE

Vilnius, kovo 13 d. (ELTA). Lietuvos užsienio reikalų ministerijos delegacija šį pusmetį Europos Sąjungai pirmininkaujančios Graikijos sostinėje Atėnuose susitiko su šios šalies užsienio reikalų žinybos pareigūnais.

Susitikimuose buvo aptarti Lietuvos stojimo į ES sutarties pasirašymo ir ratifikavimo

procesai, Konvento dėl ES ateities klausimai. Su Lietuvos pareigūnais graikai pasidalino patirtimi apie dalyvavimą ES institucijų veikloje, pokalbiuose buvo paliestos Balkanų, Artimųjų Rytų, Turkijos ir Kipro aktualijos.

Lietuvos delegacijai vadovauja Užsienio reikalų ministerijos Europos integracijos

departamento direktorius Žygimantas Pavilionis.

Dešimt Rytų ir Vidurio Europos šalių, tarp jų ir Lietuva, derybas dėl narystės ES baigė pernai gruodį Kopenhagoje vykusiam ES viršūnių susitikime, o stojimo sutartis planuojama pasirašyti balandžio 16 d. Atėnuose. Visateise ES nare Lietuva tikisi tapti 2004 m.

LIETUVOS VALSTYBĖS APDOVANOJIMAI JAV LIETUVIAMS

Vasario 16-osios - Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga už nuopelnus Lietuvos Respublikai Lietuvos Respublikos Prezidentas 2003 m. vasario3 d. dekretu Nr. 2042 Valstybės ordinais ir medaliais apdovanojo šiuos JAV gyvenančius Lietuvos išeivijos asmenis:

Vytauto Didžiojo ordino Komandoro kryžiumi: Mariją RUDIENĘ, ilgametę Bendro Amerikos lietuvių šalpos fondo prezidentę, Antaną Juozą RUDĮ, ilgametį Amerikos lietuvių tarybos narį ir valdybos pirmininką.

Vytauto Didžiojo ordino Riterio kryžiumi: Ingridą Gertrūdą BUBLIENĘ, Lietuvos Respublikos garbės konsulę (Clevelande).

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi: Juozą GAILĄ, JAV lietuvių visuomenės veikėją, buvusį Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovą Lietuvoje, Algimąną GEČĮ, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininką, Audrey Butvay GRUSS, “Audrey ir Martin Gruss” fondo prezidentę, Lietuvos integracijos į NATO rėmėją, labdaros ir paramos Lietuvai iniciatorę bei organizatorę, Saulių KUPRĮ, Amerikos lietuvių tarybos pirmininką, Mildą LENKAUSKIENĘ, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininkę.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi: Angelę NELSIENĘ, Amerikos baltų laisvės lygos vykdomąją viceprezidentę, Julijų ŠMULKŠTĮ, politologą, profesorių, Edvardą ŠULAITĮ, žurnalistą, JAV lietuvių visuomenės veikėją.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi: Audronę Zitą PAKŠTIENĘ, JAV lietuvių visuomenės veikėją.

Ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Didžiojuoju kryžiumi: Joną MEKĄ, kino režisierių, poetą, kultūros ir visuomenės veikėją.

Ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro kryžiumi: Rimą A. ČESONĮ, Lietuvių Amerikos demokratų lygos pirmininką, Vytautą KASNIŪNĄ, žurnalistą, JAV lietuvių visuomenės veikėją, Robert MARTIN, Lietuvos “Vyčių” organizacijos prezidentą, Vytautą RADŽIŲ, Čikagos lietuvių operos steigėją ir valdybos pirmininką, redaktorių, Leonidą RAGĄ, odontologą, JAV lietuvių visuomenės veikėją, Joną URBONĄ, JAV lietuvių respublikonų nacionalinės federacijos pirmininką, Joną VALAITĮ, daktarą, Lietuvių fondo steigėją, JAV lietuvių visuomenės veikėją, Alvydą VASAITĮ, ilgametį Čikagos lietuvių operos meno vadovą ir dirigentą.

Ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Karininko kryžiumi: Rimą DOMANSKĮ, advokatą, JAV lietuvių visuomenės veikėją, Bronių JUODELĮ, žurnalistą, ilgametį spaudos darbuotoją, JAV lietuvių visuomenės veikėją, Povilą KILIŲ, Lietuvių fondo valdybos pirmininką, Alę RAZMIENĘ, Lietuvių fondo administratorę.

Ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Riterio kryžiumi: Algį LIEPINAITĮ, žurnalistą, JAV lietuvių visuomenės veikėją, Bronių SILIŪNĄ, Čikagos lietuvių radijo “Margutis 2” laidų koordinatorių, Rimantą STIRB, Lietuvių Amerikos demokratų lygos narį.

KONCERTAS

TRYS PANTEROS Operų solistės

Nomeda Vilkanauskaitė
Raimonda Tallat - Kelpšaitė
Rasa Juzukonytė

Alstone, Chiara, Bizet,
Kutavičiaus, Strauss, Kalman,
Lehar, Puccini, Olivieri,
Iradier, Verdi kūriniai

Koncertas šeštadienį,
balandžio 5 d. 6:30 v.v.
Dievo Motinos parapijos
auditorijoje

Bilietai 15.00 - 12.00 dol.
Dievo Motinos parapijos svetainėje
Užsakymai telefonu:
Regina Čiuberkienė 1 (216) 481- 8067

**Visus kviečia į nuostabų
pavasario koncertą**
JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba

KAI PASIRODO PANTEROS, TIGRAMS TENKA BĖGTI Į KRŪMUS!

Šiais laikais labai madinga eiti į sceną trise. Mus džiugino trys tenorai, atsirado trys airiai tenorai, trys amerikiečiai tenorai, neatsiliko ir lietuviai operos solistai, sudarė garsiuosius “Tris Tigrus” - No-reika, Kaniava ir Prudnikovas. Visi prisimenam jų šaunų koncertą Clevelande.

Trys žavios moterys, operų dainininkės Nomeda Vilkanauskaitė, Raimonda Tallat-Kelpšaitė ir Rasa Juzukonytė net neįtarė, kad vieną dieną jos bus pavadintos plėšrūno gyvūno vardu. Prie šio vardo ir populiarumo jos jau priprato. Kai horizonte pasirodo “Panteros”, “Trims Tigrams” tenka bėgti į krūmus (taip rašė Lietuvos spauda). Skamba aštriai, tačiau po koncerto “Pasaulinės klasikos metamorfozės 2000” niekam nekilo klausimų, kodėl žavios dainininkės vadinamos “Panteromis”. Jos taip aistringai ir pakiliai dainavo Chiara bolero “La Spagnola”, kad žiūrovų plojimai netilo keletą minučių, o maestro Gintaras Rinkevičius iš pasitenkinimo nenustygo vietoje.

Visos trys dainininkės pasakoja, kad jų kelias į muziką prasidėjo vaikystėje. Jau tada suprato, kad užsikrėtė nepagydoma liga - dainavimu.

Apie save pasakoja **Raimonda Tallat-Kelpšaitė**, vadinama plėšrioji pantera, baigė M.K. Čiurlionio menų mokyklą. Lietuvos Muzikos akademijos ir Graco (Austrijoje) absolventė. Ten studijavo dainavimą su Lilija Šukyte. Ji prisimena, kad ją Austrijoje vadindavo kate. Pantera yra didelė katė. Raimonda mano, kad apgaulingo panteros švelnumo turi kiekviena moteris. Raimonda yra rimtos muzikos šalininkė, bet operetę ji vadina ir rimta muzika. Ją norint gerai atlikti reikia daug ir sunkiai padirbėti.

Rasa Juzukonytė, juodoji pantera-namų dvasia savo kelią į dainavimą lygina su

kelione per kopas. Baigė Kauno Juozo Gruodžio konservatoriją, Lietuvos Muzikos akademiją, sukūrė daug vaidmenų Verdi, Čaikovskio, Puccini operose ir Johann Strauss operetėje “Čigonų Baronas”. Rasa prisipažįsta, kad dainuodama su “Panteromis” igijo daugiau pasitikėjimo savimi. Bendras darbas ir draugystė padeda scenoje ir gyvenime.

Nomeda Vilkanauskaitė, švelnioji, moteriška, lyriška pantera. Lietuvos Muzikos akademijos auklėtinė, Kauno Valstybinio Muzikinio teatro solistė. Tarptautinio J. Vitulio konkurso Rygoje pirmos premijos laureatė. Net atostogaudama, veiklos su “panteromis” ji atsisakyti negali. Tai įdomiausias laisvalaikis. Ji gyvena Kaune keturių kambarių bute su vyru muzikantu Ričardu Kukulskiu ir sūnumi Andriumi. Jų laisvalaikio užsiėmimai - koncertų lankymas. Nomeda sako mėgstanti virti, maistą gamina su meile. Sunkiose valandose jai gelbsti tikėjimas.

“Trys panteros” mėgsta dainuoti ir dovanoti džiaugsmą kitiems. Gera dirbti, kai randi publikos atgarsį. Atrodo, tai mums pavyksta ir tas jausmas yra nepakartojamas. Prieš eidamos į sceną smagiai trinktelim viena kitai per petį ir nukrenta slegiantis jaudulys.

Balandžio 5 dieną, šeštadienį, 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos salėje jos mums dainuos įvairią, aistringą, nuotaikingą programą, kurią sudaro šių kompozitorių - Verdi, Puccini, Kalman, Lehar, Strauss, Bizet, Raimondi, Alstone, Lara, Chiara, Kutavičiaus, Iradier kūriniai.

Šis koncertas paskutinis šio sezono LB Clevelando Apylinkės valdybos renginys. Valdyba visus kviečia dalyvauti koncerte

*Aldona Stempužienė
LB inf.*

IŠLEISTAS “JAV LIETUVIAI” ŽINYNO II TOMAS

Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas išleido “JAV lietuviai” II tomą, kurio išleidimas, dėl tam tikrų priežasčių buvo užkliuvęs keleris metus. Pirmasis tomas pasirodė 1998 m.

Dr. Antanas Balašaitis, vienas to žinyno redaktorių, laiške rašo, kad II tomas ir “Visuotinės lietuvių enciklopedijos III tomas buvo pristatyti vasario 20-23 d. ‘Litexpo’ rūmuose vykstančioje Tarptautinėje knygų mugėje Vilniuje. Vasario 20 d. pirmąją Baltijos knygų mugės dieną buvo žinyno pristatymas. Dalyvavo PLB atstovas Lietuvai Gabrielius Žemkalnis, dail. Pranas Lapė, inž. Brutenis Veitas, politologas Arūnas Pemkus, buvęs *Draugo* knygų skyriaus vedėjas Kazys Rožanskas ir dar keletas Vilniuje gyvenančių grįžusių išeivių. Kalbėtojais pasidžiaugė baigtu darbu. Dr. A. Balašaitis iškėlė mūsų tautiečių politinę veiklą dėl Nepriklausomybės atgavimo ir dabartinę įvairių fondų kultūrinę veiklą ir socialinę paramą. Lietuvoje žinomi Julijos ir Emilio Sinkių fondas, Lietuvos vaikų vilties komitetas, kuriam vadovauja Gražina Liautaud ir jos talkininkai. Gerai žinoma Danguolės ir Jono Navickių veikla. Buvo paminėtas Utenoje pastatytos Marijos Kankinių Karalienės koplyčios (1992) fondatorius Aleksandras Žemaitis, pastatęs koplyčią žuvusiems

partizanams pagerbti. Uteniškę R. Siniutę-Ayre įkūrusią savo tėvų name biblioteką. Janina Marks-Monkutę padovanojusią Lietuvai Kėdainiuose įkurtą muziejų. Dail. M. Stankūnienę, jau trečias dešimtmetis vežančią savo paveikslus į Lietuvos muziejus. Visa tai rodo mūsų tautiečių nenutrūkstamą ryšį su tėvyne”.

Žinyno “JAV lietuviai” sumanytojas buvo Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto direktorius Zigmantas Pocius ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Čikagoje direkto-

rius prof. dr. Jonas Račkauskas. Sumanytojai arba žinyno rengėjai šiuo veikalų pirmiausia norėjo atskleisti komunistinės valdžios Lietuvoje nutylėtą temą - pateikti žinių apie tautos dalį, pasitraukusią nuo artėjančios antrosios sovietų okupacijos, kuri dėl savo patriotinės veiklos dažnai buvo niekinama ir šmežiama.

Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto išleistas žinynas “JAV lietuviai” yra didžiausias savo apimtimi (jame 3,690 biografijų ir 1,740 portretų).

St. Džiugas

VILTIES LAIKAS

Balys Geniaraistis

*Paras skaičiuoja laikrodžiai ant sienos.
Matuoja amžius kryžiai kapuose.
Metus išduoda medžio rievės
Ir naujos raukšlės mūsų veiduose.*

*Gimtadieniai taip pat matavo laiką:
Nuo išdaigų, jaunatviškų juokų -
Galvojome, jog mumyse visi dar mato vaiką -
Iki dabar, kai pusė amžiaus su kaupu.*

*O laike, Viešpatie likimų!
Kam skirta Tavęs daug, o kam mažai.
Visko juk būna: ir džiaugsmų ir nuvylių.
Tiktai Viltis yra ir lieka amžinai.*

Šis Vilniaus vidurinės mokyklos “Lietuvių namai” moksleivio kūrinėlis buvo įteiktas literatūriniam konkursui.

Lietuviško sceninio liaudies šokio ansamblio

Grandinėlės

50-to jubiliejaus proga koncertas/banketas

2003 m. balandžio 26 d. 5:30 v.v.
DMNP parapijos salėje, Clevelande

Programa prasidės 6 v.v. punctualiai; vakarienė 8 v.v.

Bilietai: \$40 suaugusiems,
\$ 25 vaikams ir moksleiviams

Bilietus galima įsigyti DMNP parapijos svetainėje po 10 v.r. šv. Mišių arba paskambinus Vidai ar Gintui Valaičiams,
tel. 440-951-6654.

Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į Eglę Laniauskienę,
tel. 440-205-9273 arba eglelan@aol.com

AR PRANCŪZAI NESUARDĖ VIENYBĖ?
(Atkelta iš 6 p.)

skaitytojui Todd Ernst tas nesudarė įspūdžio. “Ginti savo kraštą nuo priešų yra normalu ir garbinga”, - sako jis, - “bet dar garbingiau yra padėti priešų užpultai tautai. O tai Amerika XX-e amžiuje darė jau daug kartų”. Toliau jis dar klausia: “Kiek prancūzų žuvo begindami nuo vokiečių agresijos Čekoslovakiją ar Lenkiją?”

“Kaip gali prancūzai užmiršti!” - šaukė viena *New York Post* antraštė, kai ten pat kažkas prisiminė 1944-45 m. Prancūzijoje žuvusių amerikiečių karių kapines Normandijoje. Netrukus radau ir vieno, atrodo prancūzo, skaitytojo pasiaiškinimą. “Aš dar mokykloje žinojau, kad Prancūzija ir Anglija paskelbė karą Vokietijai jau 1939 m. rugsėjį, tuo tarpu kai Amerika dar vis laikėsi izoliacijos politikos, ir įžengė į karą net dvejais metais vėliau, kai japonai subombardavo Pearl Harbor.” Toliau jis dar kandžiai prisimena: “Ar Lafayette atvyko į Ameriką padėti jos nepriklausomybės kovose, ar vykdyti Liudviko XVI politiką?” Atremdamas kai kurių amerikiečių komentatorių tvirtinimus, kad prancūzai nenori karo Irake dėl savo prekybinių interesų su Iraku, jis sako: “Mūsų eksportas į Iraką sudaro tik 0.2 proc. visos Prancūzijos prekybos. Mes juk niekad neatgausim savo su Iraku sudarytų kontraktų. Jei Prancūzija į konfliktą žiūrėtų tik prekybininko akimis, ji prisidėtų prie Amerikos, ir galėtų pasidalinti grobiu. Ne, 73 proc. prancūzų nenori karo nesulaukus antrosios JT rezoliucijos ir Saugumo tarybos pritarimo, ir mes to lauksime”.

Ir vėl, Atstovų rūmų Dennis Hastert sako, kad “ne tam mes prieš 230 metų kariavome, kad mums Europos valstybės rodytų kaip mus reikia apdėti mokesčiais, ir kaip mums reikia elgtis, bet štai, staiga, mums nori diktuoti Prancūzija!” Tuo tarpu Europa, pasibaigus šaltajam karui, nesijaučia reikalinga Amerikos pagalbos, kai karo galimybė Europoje beveik pranyko, ir Amerika pradeda užsiimti labiau globaliniais interesais.

Jei priešintis Vašingtono politikai, taip kaip dabar daro Prancūzija ir Vokietija, kas atsitiks su NATO ar ES? Jei dauguma Europos kraštų links į Ameriką, ar tai nereikš, kad kaip Vašingtonas lieps, taip ir šoksime? Europos didieji vyrai tuo susirūpinę, gal ir ne be reikalo. Reikia ieškoti vienybės. Amerika ir Europa tai dar ne visas pasaulis. Juk yra ir Kinija, ir bilijonas musulmonų, ir dar ir buvusi Sovietų sąjunga, šiandien sutrumpintai vadinama Rusija.

PATVIRTINTA JAV LB VRT PIRMININKĖ

2003 m. vasario 28 d. JAV LB XVI-tosios Tarybos prezidiumui suskaičiavus korespondenciniu būdu atsiųstus Tarybos narių balsus, formaliai patvirtinta dr. Elona (Marijošiūtė) Vaišnienė JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkės pareigoms. Praeitų metų rudenį JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimanto Gečio pakviesta perimti šviesios atminties a.a. Algirdo Rimo turėtą VRT pirmininko postą, dr. Vaišnienė ėjo laikinosios pirmininkės pareigas iki oficialaus patvirtinimo.

VRT-os pirmininkės pareigos patikėtos ilgametei plačią visuomeninės veiklos patirtį turinčiai darbuotojai. Buvusi JAV LB Tarybos narė, JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos narė, Švietimo gairių redaktorė, mokė New Haven'o ir Hartford'o šeštadieninėse mokyklose, dėstė 40-čiai lietuvių kilmės amerikiečių Ansonia miesto programoje. Vadovavo Neringos ir kitose Jau-nimo stovyklose, buvo Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vicepirmininkė. Rašo spaudoje.

Lietuvoje dirbo su APPLE, pravedė 20 kursų Radviliškio atsakingiems vadovams, pra-

Dr. Eleonora Vaišnienė, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė

dininkė sumanymo prie Radviliškio bibliotekos įsteigti “Žaisloteką”, kuria dabar naudojasi 800 vaikų. 2000 m. skaitė pasaitas Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Radviliškyje, Skuode, Plungėje, Raudondvaryje, Alytuje, Šalčininkuose ir Trakuose.

Dr. Vaišnienė yra įtakinga JAV Demokratų partijos darbuotoja, atstovaujanti lietuvius DNC etninėje koalicijoje, turinti plačias pažintis partijos

politinės srities darbuotojų tarpe, artimai bendradarbiavusi su Valstybės pasekretoriumi Strobe Talbot ir Connecticut senatoriumi Joseph Lieberman.

Nuo 1985 metų dirba Yale universitete keturių inžinerijos departamentų ir dviejų programų redaktore ir yra jų tinklapio vedėja. Buvo Yale Management ir Professional Association vykdomojo komiteto narė ir redagavo to vieneto MIF News. Dalyvavo Yale Task Force on Violence in the Workplace.

Turi Yale universiteto daktaratą prancūzų literatūros srityje; studijavo Sorbonos universitete Paryžiuje ir Univer-site Laval, Quebec, Kanadoje. Ištekėjusi už dr. Rimo Vaišnio, Yale universiteto profesoriaus ir Vytauto Didžiojo Universiteto akademinio senato nario. Sūnus Gintaras ir dukra Vaiva laisvai kalba lietuviškai.

Šalia vadovavimo JAV LB Visuomeninių reikalų tarybai, dr. Vaišnienės žinioje veiks Reston, VA (prie Washington, DC) esanti JAV LB įstaiga. Įstaigos darbuotoja Jūratė Mikšėnienė.

*T. Gečienė,
JAV LB Inf.*

Mažiausios skambučių iš JAV ir Kanados į Lietuvą kainos

Atsidarykite išankstinio mokėjimo paslaugos skambinimo sąskaitą internete **www.hermesphone.com** arba telefonu **1-877-748-7964** ir kalbėkite pigiau:

- ➡ Į Lietuvos fiksuotus telefonus - 0.16 USD/min
- ➡ Į Lietuvos mobilius telefonus - 0.20 USD/min

Jūs nemokėsite nei sujungimo nei kitų paslėptų mokesčių!

Taipogi Jums suteiksime:

- Papildomą PIN
- Automatinį numerio atpažinimą
- Puikią balso kokybę
- Nemokamą skambinimo sąskaitos aptarnavimą
- Patikimą klientų aptarnavimą
- Galimybę savo skambinimo sąskaitą tvarkyti internete
- Pokalbių apskaitą 6 sekundžių tikslumu

Dėl skambinimo sąskaitų įsigijimo, papildymo ar prireikus daugiau informacijos:

Apsilankykite: **www.hermesphone.com**
Skambinkite nemokamu telefonu: **1-877-748-7964**

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 22 d., šeštadienį, “Žaibo diena” - metinis LSK Žaibo parengimas - balius.

BALANDŽIO 5 d., šeštadienį, “Trys panteros”.

BALANDŽIO 13 d. 10:30 v. ryto vyskupo Roger Gries, OSB, apsilankymas Šv. Jurgio bažnyčioje.

BALANDŽIO 26 d., Grandinėlės 50-ties metų jubiliejus su koncertu, pokyliu ir šokiais prie geros muzikos Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

BALANDŽIO 27 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 3 ir 4 dienomis, Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos parapijoje. Šeštadienį koncertas ir sekmadienį akademija.

GEGUŽĖS 9, 10 ir 11 dienomis - 53-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės Clevelande.

GEGUŽĖS 11 d. 11:30 v.r. **Motinos dienos** priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 26 d. 8:30v.r. - Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 15 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. **Tragiškojo birželio** (1941) paminėjimas ir ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius latvius, lietuvius ir estus Dievo Motinos parapijoje. Rengia *Clevelando Baltiečių Komitetas*.

RUGSĖJO 7 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio **“Dainava”** koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

KANDIDATAI SIŪLOMI IKI KOVO 31 DIENOS

JAV LB Vyriausia Rinkimų komisija praneša, jog kandidatų išstatymas į LB XVII-tą Tarybą yra pratęsiamas nuo kovo 15-tos iki kovo 31-mos dienos dėl susidėjusių blogo oro aplinkybių rytiniame Amerikos pakraštyje. Prašome apygardų rinkimų komisijų pirmininkus kandidatų sąrašus siųsti vyr. rinkimų komisijai adresu: **LAC National Election Committee**, 528 Lexington Lane, Norristown, PA 19403

Dalia Jakienė,

JAV LB XVII Tarybos rinkimu komisijos pirmininkė

Grandinėlės šokėjos apie 1975 metus. Iš kairės: Daiva Marcinkevičiūtė, Rūta Giedraitytė, Nijolė Mainelytė, Julija Nasvytytė.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

MANO SVARSTYMAS

Š. m. vasario mėn. 25d. *Dirvoje* Nr. 8 perskaičiau B. Nainio straipsnį “Vasario 16-oji, Kovo 11-toji ir Dabartinė Lietuva”, ir man kilo įtari mintis. Iš kur Linos bendraamžis Paulius, rašydamas savo laišką, sužinojo, ką apie savo mokyklą laiške parašė jauna moksleivė Lina? Juk jie mokosi skirtingose mokyklose?

Zita Skučienė

SPORTAS

DĖMESIO 53-JŲ ŽAIDYNIŲ REIKALU!

Tenka priminti, kad 53-jų ŠALFASS-gos sporto žaidynių **preliminarinės registracijos terminas buvo š.m. kovo 15 d.** Rengia Clevelando LSK Žaibas.

Kaip jau žinome, žaidynės įvyks š.m. gegužės 9, 10 ir 11 dienomis, Clevelande, Ohio. Žaidynių programoje: krepšinio (vyrų A ir B, moterų ir jaunių A bei mergaičių A (1984 m. gimimo ir jaunesnių), tin-

klinio, stalo teniso, šachmatų ir, gal būt, plaukimo 2003 metų pirmenybės.

Kas preliminarinės registracijos dar neatliko, paskubėkite, šiuo adresu: Vidas Tatarūnas, 8697 Harvest Home Dr., Mentor OH 44060, Tel. 440-209-0440. Faksas: 216-481-6064. E-mail: tatarunas@ameritech.net

Pakartotinai primename, kad pagal preliminarinės da-

lyvių registracijos davinius bus nuspręsta, kurios sporto šakos bus žaidynėse vykdomos. Tas ypatingai liečia stalo tenisistus, šachmatininkus ir plaukikus, kadangi nuo jų reagavimo priklausys ar šios šakos bus vykdomos.

Po preliminarinės registracijos bus paskelbta tolimesnės detalės.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

Lietuvos tenisininkė Aurelija Misevičiūtė daro progresą

16-metė Aurelija Misevičiūtė po Katare laimėjo tarptautinio teniso turnyro (ten pri-
zų fondas buvo 25 tūkst. dolerių) pasauliniame reitinge pakilo daugiau negu 200 pozicijų. Dabar ši klaipėdietė sportininkė užima 328-ją vietą (buvo 543-čia). Taip aukštai pakilti dar nėra pavykę jokiai kitai lietuvei sportininkei.

Pasaulinius teniso reitingus turi ir dvi kitos Lietuvos tenisininkės: 26 m. amžiaus Edita Liachovičiūtė yra 606-ta, o 17-metė Lina Stančiūtė - 801-ma.

E. Šulaitis

III “LIETUVIŲ BALSO” KONKURSAS

Skelbiamas Lietuvos valstybės 750 metų jubiliejaus ir Lietuvos valdovo Mindaugo karūnavimo proga, **DR. JONO ADOMAVIČIAUS** finansuojamas mūsų valstybės kūrimo tema literatūrinis prozos konkursas.

Skiriamos trys premijos

I-oji - 5,000 dol.,
II-oji - 3,000 dol.,
III-oji - 2,000 dol.

Tema kūrėjams:

MES - LIETUVA!

Mes didžiuojamės tuo, kad turime tūkstančių metų istoriją, kad esame Lietuva - tokia skirtinga įvairiais šimtmečiais, bet visada ta pati Lietuva, kurianti savo istoriją ir besisemianti stiprybės iš praeities ir dabarties.

Laikas: paskutinė kūrinio išsiuntimo data oro paštu 2003 m. gruodžio 31 d. Prašome nelaukti gruodžio mėnesio ir kūrinius siųsti kiek galima anksčiau.

Kūrinius siųsti: “LIETUVIŲ BALSAS”, KONKURSAS
2624 West 71st Street, Chicago, IL 60629-3004, USA

Teksto paruošimas: konkursui siunčiamas kūrinys turi būti parašytas mašinėle arba kompiuteriu, pasirašytas slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis turi būti užrašytas ant atskiro užlipinto vokelio, į kurį reikia įdėti savo kortelę su vardu, pavarde, adresu, telefono ir, jei turima, fakso numeriu. Tik laimėjusio rašytojo vokas bus atidarytas. Nepremijuoti kūriniai negražinami.

Vertinimo komisija: Danutė Bindokienė, Robertas Keturakis, Gražina Mareckaitė, Stasė Petersonienė, Vytautas Volertas. Sprendimas - paprasta balsų dauguma.

Premijų įteikimas: Lietuvių literatūros šventėje Čikagoje.

Kovo 4 dieną buvo Užgavėnės - viena linksmiausių švenčių. Lietuvos miestai ir miesteliai šurmuliavo pilni persirengėlių - Čigonų, Velnių, Gandrų, Ožių ir Raganų, buvo galima paskanauti čia pat gatvėse keпамų blynų, kaulyti saldinių ar iškrėsti nepiktą pokštą praeiviui. Miestelėnai garsiais šūksniais varė lauk šaltį: “Žiema, žiema, bėk iš kiemo!”. Į Rumšiškių etnografijos muziejų palydėti žiemos susirinko net 10 tūkstančių žmonių iš visos Lietuvos.

Žilvino Beliausko nuotr.

“IŠ ATEITIES STIPRYBĘ SEMIAME” - XI KONGRESO ŠŪKIS

Šia vasarą įvyks XI-tasis Lietuvių Jaunimo sąjungos kongresas. Programa prasidės Vilniuje liepos 11 d. besibai-giant Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimui. PLB seimo dalyviai bei PLJ Kongreso dalyviai susitiks tą vakarą ban-kete. Iš Vilniaus kongresantai išvyks stovyklauti į Kovo 11-tos gimnaziją Punske, Lenki-joje. Stovyklos tema - lietuviškos vestuvės. Penkių dienų lai-kotarpįje stovyklautojai susi-pažins viens su kitu beruošiant lietuviškas vestuves. Su nau-jais draugais kongresantai ke-liaus į studijų dienas Vasario 16-tos gimnazijoje, Hiutenfel-de, Vokietijoje. Studijų dienų te-ma - lietuviškas gyvenimas 2020 m. Bus nagrinėjama kaip lietuviškas jaunimas išlaikys lietuviybę Lietuvoje ir užsienyje.

JAV Lietuvių Jaunimo Są-jungos išrinkti atstovai, kurie dalyvaus kongrese, yra iš Bos-tono, Čikagos, Clevelando, Wa-

shingtono, D.C., Baltimorės, Detroito, Los Angeles, ir Fila-delfijos. Iš viso vyksta 30 atsto-vų. Čikagos atstovai - Kristina Jonušaitė, Aras Mattis, Nina Padalino, Moacir De sa Perei-ra, Jonas Grigaliūnas, Detroito atstovai - Lina Širgėdaitė ir Mark Juška, Washingtono, D.C., Balti-morės atstovai - Martynas Shety ir Šarūnas Zableckis, Filadelfi-jos atstovai - Ieva Vožbutaitė, Jurgita Čeponytė ir Gintas Stir-bys, Los Angeles atstovai - Dai-na Mattytė, Aušra Venckutė, Aidas Mattis, Aukse Stočkutė, Audra Grinčiūtė, Simona Ga-jauskaitė ir Daiva Mattytė.

LJS skyriai suorganizavo įvairius pobūvius, kad gautų lė-šų kongresui. Pavyzdžiui, Či-kagos skyrius suruošė šokius Pa-dėkos dienos proga. Detroito skyrius kvietė lietuvišką jauni-mą atvykti kartu atšvęsti Užga-vėnių balių. Gegužės mėn. Cle-velando skyrius ruošia pramo-ginį savaitgalį “Back to Prom”

tema. Los Angeles skyrius irgi suruošė kalėdinius šokius, kad užsidirbtų lėšų Kongresui.

Jaunimas visai bando už-sidirbti pinigų, kad sumažintų Kongreso išlaidas. Kiekvie-nam kongresantui vykstant iš JAV kainuos 1,381 dol., neį-skaičiuojant lėktuvo kainos. Asmeniškos aukos yra nuošir-džiai priimamos. Jos nurašo-mos nuo taksų ir tuo pačiu la-bai padėtų sumažinti kiekvie-no studento išlaidas. Aukas pra-šome siųsti: JAVLJS, c/o Ka-zys Adomkaitis, 29 Barberry Lane, Milton, MA 02186. Če-kius prašome rašyti JAVLJS.

Visą Kongreso informaciją galite rasti www.kongresas.com. Jei turite klausimų apie JAV LJS veiklą, prašome rašyti aras@javljs.com. Visais Kongreso klausimais kreipkitės info@kongresas.com.

Iki pasimatymo Lietuvoje!

Aras N. Mattis,
JAVLJS pirmininkas

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

The **Regency**
Luxury Apartments

The Best Address in PARMA!

1st Month FREE
on 1 and 2 Bedrooms
(RESTRICTIONS APPLY)

440-845-4841

Owner's Management Company

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą ilūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Iš kairės: vicepirmininkas Marius Petrusonis, vicepirm. Gaja Milevičienė, sek. Daiva Mattytė, pirm. Aras Mattis, vicepirm. Moacir De sa Pereira ir vicepirm. Interneto svetainei Jonas Grigaliūnas.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)